

Dúbravčanov počas debaty trápila najmä doprava

Cyklomost je v hre, Saratovská nie

Zberný dvor na Poliankach, námestíčko pri Dome služieb, úprava križovatky Saratovská – Repašského. Niektoré z plánov hlavného mesta v Dúbravke načrtli v tomto čísle mestskí poslanci za Dúbravku. Župní zas hovorili o stále živom projekte prepojenia Dúbravky a Lamača pre cyklistov a peších.

Severný okraj Dúbravky menila v posledných rokoch výstavba, zahustila dopravu. Nové domy a plány v tejto oblasti však ešte nekončia. Ďalší bytový zámer s názvom Hrubé Lúky – Agátová s viacerými etapami a blokmi tu chce stavať Corwin, Strabag má zas v blízkosti Ubytovne Fortuna naplánovaný Polyfunkčný súbor Agátová. Ide o presťahovaný zámer po zámene pozemkov.

Nezmenená však ostáva dopravná infraštruktúra. Do Borov či práce v automobilke sa stále musí jazdiť kapacitne nedostatočným železničným podjazdom.

Dopravné riešenie v podobe predĺženia Saratovskej ostáva len na papieri. Námestníčka primátora pre dopravu Tatiana Kratochvílová povedala, že projekt je pre nedoriešené financovanie pozastavený.

Živým, hoci zdanlivo bez vývoja, je zatiaľ cyklomost, ktorý má prepájať Dúbravku a Lamač a ústiť do lamačskej ulice Podháj.

Nielen stavebné zámery, ale aj investície do športovísk, škôl, revitalizácia verejných priestorov, nový zberný dvor na Poliankach či park, ktorý si spoločne vybojovali Dúbravčania. Plány mestskej časti i mesta v Dúbravke na najbližšie obdobie približujeme na stranách 2, 3, 4 a 5.

Vinník, ktorý poškodil športovisko, sa sám prihlásil

Petardy odpaľovali na nových športoviskách

Veľakrát sa hovorilo o úplnom zákaze, no napriek tomu počuť počas silvestrovskej noci a aj dňa na sídliskách jednu ranu za druhou. Zábavná pyrotechnika, petardy či delobuchy nezmizli. Ľudia často na pyrotechnické zábavy doplatia zdravím, nebezpečné výbušniny berú prsty, zrak a občas aj životy.

Tentoraz v Dúbravke na nich doplatili športoviská. Počas silvestrovskej noci šla skupina ľudí odpaľovať pyrotechniku na vynovené ihrisko areálu SPŠE Karola Adlera. Výsledkom bolo poškodenie umelého trávniku a športového povrchu bežeckého oválu.

Krátko po zverejnení videa z incidentu na športovisku, ktoré nasnímala tunajšia bezpečnostná kamera školy, sa k činu prihlásil obyvateľ Dúbravky. Prevzal plnú zodpovednosť za svoje

konanie. Bohužiaľ, Adlerka nebola jediným športoviskom, ktoré poškodili počas silvestrovských osláv. Podobne odpaľovaním pyrotechniky utrpela aj bežecká dráha v športovom areáli Základnej školy Sokolíkova.

Areál SPŠE Karola Adlera spravuje Bratislavský samosprávny kraj. Športovisko zrekonštruovala župa za takmer 1,5 milióna eur, pre verejnosť ho otvorili na konci roku 2023. Mestská časť tu počas zimných mesiacov a skoršieho stmievania financuje osvetlenie pre športovcov.

Obnovu a modernizáciu športového areálu ZŠ Sokolíkova zastrešovala mestská časť v roku 2022. Projekt finančne podporilo dotáciou aj hlavné mesto. Nielen silvestrovské udalosti pripomenuli ohľaduplnosť k svojmu okoliu, verejným priestorom a tým aj seba samým navzájom.

(lum)

Zrekonštruované ulice, nová telocvičňa, otváranie športovo-oddychového areálu, ale aj Výsadba stromov či likvidácia čiernych skládok

Aký rok mala mestská časť? Čo sa podarilo urobiť?

Úplne nový a spoločne vybojovaný areál na Bilíkovej, 497 seniorov v štyroch denných centrách, 104 denne dovážaných obedov a aj 26 litrov darovanej krvi od Dúbravčanov. To sú čísla Dúbravky minulého roka, ktoré nie sú len číslami. Sú o ľuďoch, spoločnom úsilí získať nový športový park pre mestskú časť i pomoci. Navštívili jednotlivé oddelenia miestneho úradu a obzreli sa späť. Prinášame prehľad „udalostí roka“.

Už deviaty rok školské budovy počas letných prázdnin neoddychujú, namiesto detí ich plnia robotníci. A hoci sa veľa opravilo, zrekonštruovalo, zmenilo, práce je stále dosť. Okrem vedenia mestskej časti koordinuje práce oddelenia hospodárskej správy.

„V materských školách prebiehalo počas leta hygienické maľovanie kuchýň, a takisto sme pracovali na výbave - nerezové pracovné stoly, chladničky, konvektomaty, umývačka, roboty,“ priblížil František Novák, vedúci oddelenia hospodárskej správy. „Na oddelení sme riešili aj viaceré havarijné stavy a údržbu na školách, napríklad zatekanie strechy na Bilíkovej či prasknutý zvod na Základnej škole Nejedlého a Materskej škole Ožvoldíkova.“

Pracovné leto bolo v budove Základnej školy Sokolíkova. Mestská časť tu rekonštruovala školskú kuchyňu, toalety - dievčenskú, chlapčenskú a aj miestnosť pre upratovačky. Premenu na Sokolíčke prešiel vstup do budovy a tiež prístup na zmodernizované športovisko v areáli, ktoré mestská časť otvárala na jeseň 2022.

Vlani v lete obnovovala Dúbravka malú telocvičňu na Základnej škole Nejedlého, rok predtým na Sokolíčke a ako prvú v roku 2021 na škole Pri kríži. Uplynulé leto prišla na rad malá telocvičňa na Beňovského. Na tunajšej škole prerábala mestská časť tiež priestory na plnohodnotnú triedu.

Základných a materských škôl sa netýkajú len rekonštrukcie, ale v prvom rade žiaci a učitelia. Dobrou správou je, že aj vďaka otvoreniu dvoch nových materských škôl od roku 2017 v Dúbravke, sa podarilo prijať do materských škôl všetky dúbravské deti, ktoré dovърšili tri roky k septembru 2024.

Viac opráv sa týkalo aj domu kultúry. Mestská časť pokračovala vlani v rekonštrukcii druhých toaliet v foyer kultúrneho domu, prvé obnovila rok predtým. Hospodárska správa tiež pracovala na oprave striedky nad vchodom a dlažby pred kultúrnym domom.

Pre seniorov aj juniorov

Prednášky, vzdelávanie, charitatívny projekt Staň sa Ježiškom, slávnosť uvítania detí do života, seniorské podujatia, kvapky krvi, no aj opatrovateľská služba, či dovoz obedov ako pomoc Dúbravčanom v hmotnej núdzi. Za tým všetkým sa skrývajú energické a usmievavé dámy z oddelenia sociálnych vecí a zdravotníctva, ktoré nájdete na prízemí v nedávno zateplenej budove na Žatevnej 2.

Venujú sa seniorom, juniorom aj ľuďom v neľahkej životnej situácii.

Seniori v Dúbravke sa stretávajú v štyroch denných centrách, ktoré majú dokopy 497 členov, a tiež na spoločných obedoch. V Dúbravke sa môžu stravovať v jedálni na Strednej elektrotechnickej škole na ulici Karola Adlera alebo si chodiť vziať obedy zo Základnej školy na Sokolíkovej. Seniori majú záujem aj o dovoz obedov. Denne dováža mestská časť teplé jedlo 104 obyvateľom. Počas roka poskytla mestská časť príspevok 187 seniorom celoročne, čo je dokopy okolo 25 592 obedov.

„Uplynulý rok sme 228 seniorom zagratalovali k ich životnému jubileu,“ priblihuje Dominika Malačinová vedúca oddelenia sociálnych vecí a zdravotníctva. „A na slávnosti Víťanie detí do života sme uvítali 66 nových Dúbravčanov. Koordinujeme a zamestnávame 39 opatrovateľiek, ktoré sa starajú o 91 klientov opatrovateľskej služby, finančne sme prostredníctvom dotácií podporili sedem organizácií sociálnej pomoci.“

Oddelenie tiež zorganizovalo tri vzdelávacie semináre zamerané na posilnenie rodičovských zručností pre 42 rodičov, dve Dúbravské kvapky krvi, ktoré zaregistrovali 82 darcov, pričom z nich mohlo krv darovať 57 darcov, čo predstavuje priblihuje 26 litrov krvi.

Parkovacie miesta aj bezpečnosť

Uplynulý rok patril aj prácam v uliciach. Viditeľnou zmenou prešla Gallayova ulica. Išlo o rekonštrukciu ulice, vrátane úprav chodníkov, obrubníkov, ako aj reorganizáciu statickej dopravy. Jej cieľom bola i bezbariérovosť, navýšenie možnosti parkovacích miest, rozšírenie a sprehľadnenie komunikácie v celom jej profile.

V podobne veľkom rozsahu, vrátane výmeny časti osvetlenia zrekonštruovala mestská časť Bošáňho ulicu v úseku od Bagarovej po zvýšený priechod pre chodcov na Ľuda Zúbka.

V auguste sa vymenil asfaltový povrch na komunikácii na Pekníkovej ulici vrátane bezbariérových nábehov. Na jeseň práce pokračovali premenou nevyužitej asfaltovej plochy pri kaviarni Biely kocúr na Žatevnej na nové parkovacie miesta v súlade s normami. Záver roka patril opäť celkovej rekonštrukcii komunikácie, tentokrát na Fedákovej ulici.

Oddelenie územného rozvoja pokračovalo aj vo vyznačovaní parkovacích miest v súvislosti so zavedením PAAS v zóne Záluhy východ. Vyznačených tu je celkovo 2 432 legálnych parkovacích miest v súlade s normami a vyhláškami. „Stavebnotechnické úpravy častí komunikácií sme robili s cieľom zvýšenia bezpečnosti aj počtu parkovacích miest,“ hovorí vedúci oddelenia Pavel Gašparovič. „V rámci kompletných komunikácií sa podarilo navýšiť počet legálnych parkovacích miest na 40, z toho 14 na ulici Galayova, desať v oblasti Bošáňho, Nemčíkova a Ľ. Zúbka, šesť na Fedákovej ulici. Desať miest pribudlo na Karola Adlera 3.“

Pre zvýšenie bezpečnosti oddelenie pracovalo aj na opravách frekventovaných schodov na Galbavého, nebezpečného múrika na detskom ihrisku na ulici Jana Alexyho či opravy výtlkov na viacerých uliciach.

Otvorenie K Parku, bežecká dráha a doskočisko

Zmeny okolo nás, na uliciach, ihriskách, športoviskách, v zeleni. Viditeľné premeny celých verejných priestorov i pravidelné vynášanie smetných košov, dopĺňanie vreciek na psie exkrementy, čistenie, opravovanie, sadenie, hrabanie. Za všetkými tými zmenami stojí oddelenie životného prostredia.

Viditeľnou vo verejných priestoroch je vždy premena, vznik a úprava športovísk a detských ihrísk. Aj uplynulý rok sa podarilo mestskej časti nielen opravovať, ale aj otvárať nové miesta pre hru, šport a relax.

Počas mája minulého roku otvorila Dúbravka nový športovo-oddychový areál na Bilíkovej. Rok predtým skončila Dúbravka v hlasovaní o K Park tesne pod čiarou. Nakoniec sa Dúbravčania dokázali spojiť, pravidelne každodenne hlasovať a vybojovať si nový park. Stará chátrajúca asfaltová plocha na Bilíkovej je tak minulosťou. Zmenila sa na miesto športu, pohybu, stretnutí.

Nový K Park nebol jedinou zmenou v lokalite, oddelenie ju dotvorilo aj novou výsadbou zelene a mobiliárom.

V súvislosti s novinkami v oblasti športovísk v mestskej časti sa oddeleniu podarilo dokončiť bežeckú dráhu s doskočiskom v areáli Nejedlého. „Obnovili sme tiež tri športoviská, konkrétne multifunkčné ihrisko Lysákova, workout v Parku Pekníkova a tiež tenis Park Pekníkova,“ spresňuje vedúca oddelenia životného prostredia Mária Smiešková.

Počas uplynulého roku obnovilo oddelenie životného prostredia dokopy päť detských ihrísk, osadilo tiež šesť tienidiel nad pieskoviská a 14 nových hracích prvkov. Mestská časť tiež pred letom odstránila dva staré a nefunkčné stánky pred Skleníkom, pri niekdajšej autobusovej zastávke Záluhy.

Stromy, kvety, zelené potešenie

Dalo by sa obrazne povedať, že Dúbravka prekvitá. Aj v uplynulom roku mestská časť sadila kvety. Pribudlo 200 metrov štvorcových nových záhonov s 8000 cibulkami kvetov, úplne nový trvalkový záhon pri K-parku so 157 sadenicami trvaliek a pre Dúbravčanov na sadenie sa podarilo rozdať 9000 letničiek a 15000 cibuliek tulipánov.

Mestská časť vysadila počas roka vysadila tiež 56 nových stromov, oddelenie sa však nezameriava len na výsadbu nových stromov.

V súvislosti s podporou biodiverzity mestská časť pokračuje s projektom Dúbravské včielky, ktorý sa začal v roku 2021. Pôvodne bolo v záhrade miestneho úradu päť úľov, o rok šesť, teraz už sedem. Pred začiatkom letných prázdnin sa z tunajších úľov stáčil med. Včely vyrobili 89 kíl.

Vo verejnom priestore osadilo oddelenie 67 nových parkových lavičiek. „Výraznou zmenou je pre mestskú časť a čistotu verejného priestoru spustenie údržby verejných trávnikov a zimnej údržby vo vlastnej réžii,“ hovorí Mária Smiešková. „Oddeleniu sa tiež podarilo zlikvidovať štyri čierne skládky.“

Pre čistotu a pohodlnú likvidáciu odpadu osadila mestská časť počas roka 280 veľkokapacitných kontajnerov.

Obnova budov aj knižnice

Športovanie žiakov a podpora talentov na Atletickom štvorboji, kultúrne a spoločenské vyžitie na Dúbravských hodoch, no aj rekonštrukcia miestnej knižnice či zateplovanie a zvýšenie energetickej účinnosti budovy miestneho úradu. Mnohé projekty a rozvojové investície by v mestskej časti neboli možné bez externých zdrojov, čiže dotácií, a grantov.

Išlo už o spomínané zvyšovanie energetickej účinnosti budovy miestneho úradu na Žatevnej 4 – zateplenie a riešenie havarijného stavu strechy. „Projekt bol financovaný Slovenskou inovačnou a energetickou agentúrou SR a bol zameraný na zníženie energetickej náročnosti budovy miestneho úradu, čím sa dosiahla úspora energie a zvýšenie ekologickej udržateľnosti,“ vysvetľuje Jakub Hovorka, samostatný odborný referent projektových činností.

Podobne sa mestskej časti podarilo na konci roka stavebne dokončiť aj obnovu budovy Materskej školy Damborského. K jeho prefinancovaniu prostredníctvom grantu ale príde až v tomto roku.

Vďaka získaným grantom z Fondu na podporu umenia sa podarilo nielen obohatiť knižný fond o mnohé novinky pre malých aj dospelých čitateľov, ale najmä modernizovať oddelenie odbornej literatúry a prepojiť ho s oddelením pre dospelých.

Plánov, potrebných opráv, zanedbaných verejných priestorov je stále dosť. Mestská časť podala viaceré granty a reagovala na mnohé výzvy, pri niektorých už čaká na výsledok. Budeme držať palce, nech pestrý prehľad čísiel a projektov budeme môcť napísať aj o rok.

Anketa s mestskými poslancami

Ktorý mestský projekt v Dúbravke považujete za prioritu? A ktorého dokončenie chcete presadiť v tomto volebnom období?

Zdenka Zaťovičová

Som rada, že po rozšírení komunikácie na Harmincovej bude splnená ďalšia z mojich priorít ako mestskej poslankyne. Mestský podnik OLO začal totiž s výstavbou zberného dvora na Poliankach, ktorý by mal byť sprístupnený už v tomto roku. Verím, že pomôže k zlepšeniu kvality života Dúbravčanov.

Po rokovaníach a sľuboch by sa v roku 2025 malo začať s prvou fázou revitalizácie námestia pri Dome služieb. V spolupráci s mestskou časťou bude spracovaná projektová dokumentácia revitalizácie námestia pri OD Saratov. Taktiež sa začne s rekonštrukciou nevyhnutných súčastí na strednom bazéne na kúpalisku Rosnička. Verím, že projekt predĺženia Saratovskej ako aj výkup pozemkov pod cyklotrasou k cyklomostu nepôjde do zabudnutia.

Dávid Dej

V tomto volebnom období považujem za dôležité, aby sa zrealizovali úpravy, revitalizoval verejný priestor pri Dome služieb. Taktiež by sa mal upravovať povrch vozovky na Saratovskej (križovatka s Repašského). Ďalší z projektov, ktorý ocenia nielen obyvatelia Dúbravky hlavne v letných mesiacoch, sú plánované opravy na kúpalisku Rosnička. Na záver ešte spomeniem prípravu dokumentácie k úprave priestoru pri OD Saratov, tento projekt by sa mal realizovať budúci kalendárny rok. Rád by som aj toto cestou poprial obyvateľom všetko dobré v novom roku.

Juraj Káčer

Jednou z mojich priorít pre Dúbravku vždy bol a bude kvalitný a funkčný verejný priestor. Verím, že do konca tohto volebného obdobia sa podarí revitalizovať námestie Domu služieb. Za dôležitú považujem opravu križovatky Saratovská – Repaškého. Oprava je už zaradená do rozpočtu na tento rok do plánu opráv. Za významnú prioritu na rok 2026 z hľadiska verejného priestoru považujem revitalizáciu námestia OC Saratov. Prísľub mesta sme dostali, verím, že sa podarí dodržať aj časový harmonogram realizácie. Aktuálne je dohodnutá spolupráca na riešení obnovy námestia. Teším, sa že v druhej polovici tohto roka by sa mal otvoriť Zberný dvor na Poliankach, ktorý bude prínosom pre Dúbravku.

Anketa so župnými poslancami

Ktorý župný projekt v Dúbravke považujete za prioritu? A ktorého dokončenie chcete presadiť ešte v tomto volebnom období?

Tomáš Husár

Najväčšou prioritou je pre mňa stále cyklolávka medzi Dúbravkou a Lamačom. Aj keď to na vonok nevyzerá, na projekte sa pracuje. Samotná stavba má vydané právoplatné stavebné povolenie a zo strany magistrátu sa konečne pohli aj rokovania a uzatváranie zmluvných vzťahov s vlastníkami pozemkov pod budúcimi prípojnými cyklotrasami. Stavať cyklomost bez cyklotrás "uprostred poľa" je samozrejme nezmysel, a aj preto ma osobne veľmi hnevalo doterajšie pomalé tempo magistrátu, no v uplynulých mesiacoch sa našťastie ich rýchlosť zvýšila a verím, že v dohľadnej dobe dôjde k doriešeniu všetkých potrebných pozemkov a projekt bude môcť vstúpiť do finálnej fázy hľadania zhotoviteľa a samotnej výstavby.

Juraj Štekláč

BSK dokončilo významné investície, ako rekonštrukcia za účelom energetickej efektivity budovy

SOŠPg na Bullovej, športový areál na SPŠE Karola Adlera a na Harmincovej Centrum odborného výcviku a prípravy. Plánuje pokračovať rozširovaním Centra pre prijímateľov sociálnych služieb na autistickom spektre v CSS prof. K. Matulaya v SOŠPg Bullova. BSK je pripravený na realizáciu cyklolávky už stavebným povolením, žiaľ, musí čakať na výkup pozemkov pod plá-

novanými cyklotrasami, ktorý je náročný. V súčasnosti sa realizuje pod gesciou mesta, do ktorej sa dostalo prechodom po prechádzajúcom nie úspešnom výkupe Dúbravkou, čo samo svedčí pre značnú náročnosť procesov. Ľady sa hýbu a verím, že výkup bude zrealizovaný.

Martin Zaťovič

Veľmi ma teší, že Bratislavský samosprávny kraj naďalej pokračuje v obnove škôl a školských areálov. Postupne sa venuje opravám budov na území mestskej časti - SPŠE Karola Adlera, Stredná odborná škola pedagogická Bullova, ŠUP J. Vydru a ZSSP Harmincova, ako napríklad výmena podláh, svietidiel, oprava toaliet, kotolne a podobne. Samosprávny kraj je okrem toho nápomocný pri rôznych kultúrnych, športových alebo spoločenských podujatiach. Verím, že aj v roku 2025 budeme s BSK spolupracovať v rámci Rady partnerstva na externom financovaní dúbavských projektov.

Nová fit zóna aj projekt zmeny námestia pri Saratove

Plány 2025: Prístavba i Čistinka

Nielen obzretie sa za minulým rokom, no aj plány a rozrobené projekty. Vedúci jednotlivých oddelení miestneho úradu naznačili, ako by sa mohla meniť Dúbravka tento rok. Na poslednom vlaňajšom zastupiteľstve schválili miestni poslanci rozpočet mestskej časti na rok 2025 s výhľadom na ďalšie dva.

Kým uplynulý rok mestská časť otvárala športovo oddychový areál K Park, v tomto roku by sa mali Dúbravčania tešiť z Čistinky. Obyvatelia vlni vybojovali v spoločnom hlasovaní nový verejný priestor. Zelený park by mal vzniknúť v areáli Parku Družba.

Čistinka by nemala byť jedinou zmenou v súvislosti s ihriskami a priestorom na aktívne trávenie voľného času pod holým nebom, mestská časť pokračuje v obnove detských ihrísk. V Parku Pekníkova by malo pribudnúť kontajnerové zázemie s bufetom a toaletou.

„Okrem opráv chceme tento rok revitalizovať ihriská na Ulici kpt. Rašu a Homolovej,“ naznačila vedúca oddelenia životného prostredia Mária Smiešková. „Plánujeme tiež osadiť novú pitnú fontánu.“

Novinkou pre obyvateľov hornej časti Dúbravky by mala byť fit zóna na Cabanovej.

V uliciach bude oddelenie územného rozvoja pokračovať v opravách a aj v príprave PAAS, čiže mestského parkovania – Bratislavský parkovací asistent. „Budeme vyznačovať podzónu Podvornice – východ z hľadiska odsúhlasenej projektovej dokumentácie a tiež pripravovať ďalšie etapy rezidenčného parkovania – podzóny Podvornice - západ a Záluhy – západ,“ približuje vedúci oddelenia Pavel Gašparovič. „V spolupráci s hlavným mestom pripravíme projektovú dokumentáciu a následnú realizáciu verejného priestoru - námestia pred OC Saratov.“

Prístavba k Beňovského

Oddelenie hospodárskej správy bude aj tento rok pracovať prevažne v budovách základných a materských škôl. Vedúci oddelenia František Novák hovorí o pokračovaní vo vybavovaní školských kuchýň a o plánovanej optimalizácii vykurovania v materských školách a aj v budove miestneho úradu na Žatevnej 2.

Po vlaňajšej obnove toaliet v dome kultúry by sa mali rekonštrukcie dočkať toalety v Kultúrnom centre Fontána na Ožvoldíkovej.

Veľkou investíciou a výraznou zmenou Základnej školy Beňovského je projekt rozšírenia kapacít objektu. Mestská časť plánuje prístavbu.

Projekty: Inkluzívne ihrisko aj fontánka

Vlani podala mestská časť viaceré granty a projekty, ktorých výsledky očakáva tento rok. „Dali sme žiadosť na Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR na nové auto na rozvoz stravy pre seniorov a sociálne odkázaných obyvateľov a podobne na toto ministerstvo sme adresovali aj projekt vybudovania moderného inkluzívneho detského ihriska pre deti rôzneho veku a potrieb,“ dodal Jakub Hovorka, samostatný odborný referent projektových činností.

V súvislosti s projektmi sa mestská časť uchádzala aj o podporu Environmentálnemu fondu. Išlo o projekt na zabezpečenie nových kontajnerov na podporu efektívnejšieho separovania odpadu a zlepšenia odpadového hospodárstva a aj rozšírenia verejných fontánok.

Z plánov v roku 2025

- Vybudovanie Čistinky v Parku Družba
- Kontajnerové zázemie v Parku Pekníkova
- Fit zóna Cabanova
- Revitalizácia ihriska na Ulici kpt. Rašu a ihriska Homolova
- Nová pitná fontána
- Rekonštrukcia toaliet v KC Fontána
- ZŠ Beňovského prístavba - rozšírenie kapacity

- Príprava revitalizácie námestie pri OC Saratov

MHD bude drahšia

Vyššie cestovné v MHD, električka v Petržalka, zmena územného plánu hlavného mesta aj pokračovanie projektu regulovaného parkovania PAAS.

Od marca tohto roku si za hromadnú dopravu priplatíme. Bratislava po dvoch rokoch zvyšuje cenu lístkov v rámci integrovaného dopravného systému Bratislavského kraja, zdražovanie vysvetľuje hlavné mesto vyššou DPH, transakčnou daňou aj infláciou.

Najpoužívanejší 30-minútový cestovný lístok stúpne o desať centov, čo je v prípade papierového lístka z 1,10 eura na 1,20 eura. Predstavuje to navýšenie približne o desať percent. Rovnako o desať percent stúpne aj ročná električenka, a to na 263 eur.

Zvyšné cestovné lístky stúpnu v priemere asi o 12 percent. Jedinú výnimku v tomto predstavujú žiacke električenky, kde sa cena od marca nezmení.

V súvislosti s verejnou dopravou čaká výraznú zmenu Petržalka. Električka by sem mala začať premávať na jar. Stavebné práce však ešte nebudú ukončené, dokončovať by sa mali chodníky, prístrešky či cyklotrasa.

K plánovaným mestským projektom v Dúbravke patria zberný dvor na Poliankach, oprava stredného bazénu na kúpalisku Rosnička či revitalizácia námestia pred Domom služieb.(lum)

Zmeny v cenách MHD

- Cestovné lístky stúpnu v priemere o 12,6 percent
- 30-minútový lístok z 1,10 centov na 1,20 eura
- Celoročná električenka z 239 eur na 265 eur
- Výnimkou sú predplatné lístky pre žiakov od 6 do 18 rokov, ich cena zostane nezmenená.

Stromečky dajte do ohrádok

Hlavné mesto, Odvoz a likvidácia odpadu (OLO), Komunálny podnik, BUČINA EKO, IKEA a IKEA Industry pokračujú v projekte zhodnocovania živých vianočných stromčekov. Obyvatelia môžu na odkladanie riadne odzdobených stromčekov využiť 730 ohrádok v meste. Časť stromčekov sa v podobe knižníc opäť vráti mestu a poslúži sociálne znevýhodneným rodinám, mestskej knižnici či ZOO alebo sa premenia na mulč využiteľný v záhradkách. Odvoz stromčekov z ohrádok zabezpečí OLO do 14. februára.

Lavičky v Družbe odišli do opravy

Ažo 20 lavičiek prišiel dočasne Parku Družba pri ZŠ Beňovského. Pred jarnou sezónou ich oddelenie životného prostredia zobralo na kompletnú repasáciu. Park čaká novinka - nové, estetické a pohodlné bratislavské lavičky, ktoré skultivujú priestor.

Žlté automaty na lístky čaká zmena

Dopravný podnik pripravuje v tomto roku viacero zmien v sieti žltých lístkových automatov. Prejsť majú modernizáciou a doplnením nových funkcionalít. Plánuje tiež znížiť počet automatov z 378 na 300 kusov. Dopravca chce odstrániť najmenej využívané automaty. Modernizáciou by malo do konca prvého štvrtroku 2025 prejsť 80 žltých lístkových automatov. Alternatívou k papierovým lístkom sú SMS lístky a elektronické lístky, ktoré sa dajú zakúpiť platobnou kartou cez označovače vo vozidlách MHD.

Čečina z adventného prístrešku do zoo

Čečina z ihličnanov, ktorá v adventnom období zdobila betlehem pred Domom kultúry Dúbravka, poslúžila dvakrát. Po sviatkoch našla svoje uplatnenie aj v bratislavskej ZOO, kam ju previezlo oddelenie životného prostredia pre obživu.

Dúbravčania debatovali s primátorom aj starostom

Témou bola najmä doprava

Statická či dynamická, hromadná, cestná aj pešia. Témou decembrového stretnutia primátora Matúša Valla a starostu Martina Zaťoviča s obyvateľmi bola najmä doprava. Dúbravčanov zaujímalo predĺženie Saratovskej, riešenie Alexyho a tunajší možný kruhový objazd, parkovacia politika, no aj zrušená linka 27.

Primátor Matúš Vallo so svojimi kolegami z magistrátu postupne obchádzajú mestské časti, organizujú stretnutia s obyvateľmi pod názvom Pýtajte sa primátora. Nevynechali ani Dúbravku a obyvatelia sa v decembri v kultúrnom dome skutočne pýtali.

Zaujímalo ich dopravné prepojenie na Bory, poukazovali na stále mohutnejšiu výstavbu v lokalite Agátovej, zápchy, kolízie a nepostačujúce spojenie malým tunelom.

Ešte v roku 2018 robil k projektu predĺženia Saratovskej ulice tlačovku primátor Ivo Nesrovnal, neskôr v roku 2022 pozval novinárov na miesto plánovanej stavby vtedajší minister dopravy Andrej Doležal. Zo sľubov a plánov však ostali len videá politikov.

Predĺženie Saratovskej

pozastavené

„Projekt je zastavený, hoci sme mali už aj vysúťaženého dodávateľa, no nepodarilo sa pokryť financovanie,“ povedala Dúbravčanom k projektu predĺženia Saratovskej námestníčka primátora pre dopravu Tatiana Kratochvílová. Zámer mali zafinancovať prisľúbené prostriedky z eurofondov, v schválenom rozpočte mesta projekt nefiguruje.

Zastavenie dopravnej stavby skomplikovalo aj plány železniciam. Predĺženie Saratovskej totiž stavebne úzko súvisí s terminálom integrovanej dopravy Lamačská brána, takzvaný TIOP v Boroch. Tvoriť ho má zastávka s dvomi nástupiskami na dvojkoľajnej trati medzistaničného úseku ŽST Devínska Nová Ves – ŽST Bratislava Lamač. Zastávka mala byť prístupná z predĺženej Saratovskej ulice z oboch strán trate schodišťami a výťahmi s priamym výstupom na nástupištia, mala byť bezbariérová a vybavená prístreškami, automatmi, informačným systémom a mobiliárom.

Inou dopravnou témou stretnutia bola križovatka na Alexyho. Kruhový objazd je aj v územnom pláne mesta. Mesto podľa Kratochvílovej nateraz tento projekt nepripravuje, námestníčka dodáva, že v pláne je v spolupráci s developerom vytvorenie svetelnej križovatky pri súčasnom obratisku električiek. Križovatka Saratovská - Dúbravčická – Pri kríži dnes patrí k nebezpečným a častým miestom dopravných kolízií. Mesto ju upravovalo na jeseň v roku 2020, hovorilo vtedy o zmene dočasnej, kým sa tu neosadí dopravné značenie. „Dočasnosc“ však vydržala dodnes.

Autobus 27 sa nevráti

Obyvatelia hornej časti Dúbravky ulíc Cabanova, Tranovského sa pýtali na možný návrat malého autobusu s číslom 27, ktorý zrušilo mesto v roku 2023. „S nákupmi si musíme často volať taxík, nevieme ich odniesť,“ hovorili na stretnutí seniorky z Tranovského. Hlavné mesto argumentovalo vysokými nákladmi, ročne asi 75-tisíc eur, a nízkou vyťaženosťou autobusu. Primátor prisľúbil, že sa dopravný podnik pozrie na to, ktorý autobus by mohol do lokality hornej časti Dúbravky občasne zachádzať.

Dúbravku čaká zavedenie parkovacej politiky v dvoch etapách, pripravené sú zóny Záluhy a Podvornice východ. Magistrát chystá v mestskej časti aj projekt parkovacieho domu. Vzniknúť by mal na aktuálnom parkovisku na Saratovskej za bývalou ubytovňou ministerstva vnútra, takzvaným domom holubím.

Anketa Dúbravských novín:

My sa pýtame, vy odpovedáte

Milí čitatelia, radi by sme vás viac zapojili do „dúbravského diania“ a zároveň chceme spoznať váš názor. Pokračujeme v našej ankete. Dnes otvorená otázka o doprave. V Dúbravských novinách budeme postupne klásť otázky, ktoré nás - vás zaujímajú. Vy sa budete môcť pohodlne vyjadriť prostredníctvom formulára, kam vás nasmeruje QR kód, ktorý nájdete pri otázke. Vyplnením formulára sa zároveň zapájate do súťaže o dúbravské tričko. Čo by sa v súvislosti s dopravou v Dúbravke malo riešiť prioritne? Kde vidíte najväčší dopravný problém?

Čo by sa v súvislosti s dopravou v Dúbravke malo riešiť prioritne? Kde vidíte najväčší dopravný problém?

Ako sa zapojiť do ankety v 3 krokoch:

1. Zoberte si mobilný telefón a otvorte aplikáciu "Kamera"
2. Namierte na QR kód a kliknite na "Otvoriť odkaz"
3. Hlasujte v ankete

Zimná údržba – kam sa obrátiť

Máte problém so zimnou údržbou? Kam sa obrátiť? Mestská časť zabezpečuje zimnú údržbu na komunikáciách a priestranstvách zverených do jej správy. V pracovných dňoch od 7:00 do 17:00 volajte na 0904 164 444 a 0915 791 024. Zimnú údržbu na schodoch a chodníkoch slúžiacich výlučne jednotlivým domom mestská časť nevykonáva – ide o príslušenstvo domu. V prípade problémov so zimnou údržbou na príslušných komunikáciách, chodníkoch v správe magistrátu a zastávkach MHD volajte nonstop 0902 985 887.

Swap opäť lámal rekordy

Januárový SWAP, čiže výmena oblečenia a vecí do domácnosti, privítal v dome kultúry až 338 darcov vecí a množstvo návštevníkov. Za 4 hodiny organizátori vyzbierali: 3100 kusov oblečenia, 1200 vecí do domácnosti. Ďalší SWAP je naplánovaný na 29. marca.

Kurz prvej pomoci pre trénerov HOBA

Hokejový klub HOBA Bratislava v spolupráci s mestskou časťou a domom kultúry organizovali v závere roka špeciálny kurz prvej pomoci. Zameraný bol na situácie, s ktorými sa tréneri môžu stretnúť nielen počas zápasov, ale aj tréningov. Pod odborným vedením AP Rescue si tréneri vyskúšali riešenie mimoriadnych situácií. Ako uviedol riaditeľ klubu Branislav Semančík, vďaka kurzu sú tréneri pripravení rýchlo a efektívne zasiahnuť a poskytnúť pomoc podľa najnovších medzinárodných štandardov.

Veľký dym v priemyselom areáli

Tretí januárový víkend zasahovali hasiči v priemyselnom areáli na Agátovej. Požiar, ktorý bol pôvodne nahlásený, sa našťastie ukázal ako zadymenie priestorov. V areáli, kde je uskladnená technika verejnoprospešných služieb, nevznikli žiadne škody.

[Cestovateľský festival v Borochoch už 15. februára](#)

Hľadáte inšpiráciu na dovolenku?

Vaša dovolenka začína v Bory Mall. Príďte si po svoju vysnívanú destináciu. V nákupnom centre presne na námestí v pasáži sa vám 15.2. počas Cestovateľského festivalu predstavia cestovné kancelárie s výhodnými ponukami práve pre vás. Tešia sa na vás Čedok, Hydrotour, Invia, Satur a Tui Reisecenter. Príďte sa ich spýtať, čo vás zaujíma a načerpajte inšpiráciu na vaše budúce zážitky. Popritom vám predstavíme najnovšie vychytávky pri cestovaní. Nebudú chýbať diskusie na pódiu, privítame cestovateľov, vďaka ktorým sa dozvieme zaujímavosti zo sveta cestovania.

[La Dansa School smeruje do Prahy. Aktuálne robí škola nábor nových členov](#)

La Dansa napreduje aj bez súťaží

Dúbravčanka MONIKA VALUCHOVÁ, vyštudovaná softvérová inžinierka, založila v roku 1996 tanečnú školu, ktorá dnes pod značkou La Dansa School® pôsobí v Dúbravke v priestoroch moderného sídliska Tammi - hneď vedľa OC Dubrawa. Škola celoročne prijíma deti a dievčatá od 3 do 19 rokov, ale realizáciu ponúka aj ženám.

Vráťme sa na začiatok, ako ste sa dostali k tancu?

Začínala som ako päťročná s baletom. Neskôr som vyskúšala scénický a spoločenský tanec. K latinu som sa dostala až v roku 1991. To už som pracovala a dial-

kovo študovala na Ekonomickej univerzite. V roku 1993 ale prišli štátnice, a tak som na nejaký čas zavesila tanec na klinec. Po dvojročnej pauze som stretla dve bývalé latino spolutanečnice. Slovo dalo slovo a spoločne sme založili skupinu exotických a latinskoamerických tancov Tropical.

Kde ste trénovali?

Najskôr Petržalke, neskôr sme sa ako tanečný subjekt stali súčasťou tanečnej školy Jagermaster. Aby sme si zarobili na kostýmy a mohli vystupovať, začali sme učiť deti. Moje spolutanečnice to po čase vzdali, a tak som na to všetko ostala sama. Učila som deti aj ženy a popritom pracovala na plný úväzok. Najskôr v banke, neskôr v spoločnosti, ktorá mi umožnila stáť pri zrode spoločnosti Orange a potom v týždenníku Trend ako tajomníčka redakcie biznis magazínu Duel. Všetky tieto profesionálne skúsenosti, prístup k práci a nasadenie zúročujem dnes pri manažovaní mojej tanečnej školy.

Takto teda vznikala škola. Ako ste sa vtedy volali?

Najskôr Latiniko. Začínala som v luvente a potom 10 rokov pôsobila v Dome kultúry Dúbravka. Sála ale bola malá, detí a žien veľa, preto sme sa v roku 2008 presťahovali do väčších priestorov v Karlovej Vsi. Tu som ako jedna z prvých na Slovensku začínala s lekciami zumbly. V prenajatej sále vtedy so mnou tancovalo 80 až 100 žien. Bol to veľký boom. Dokonca som sa ako zástupca zo Slovenska stala súčasťou Czech Beto Teamu a v O2 Arena Praha som si na jednom pódiu zatancovala so zakladateľom zumbly Betom Perézom. Počas pandémie sme o tieto priestory prišli a v roku 2022 sa opäť vrátili do Dúbravky. Terajšie nové priestory sú ešte lepšie a modernejšie.

A ako sa z Latinika stala La Dansa?

Mnohí si Latiniko mýlili s detským súborom a pritom sme mali aj profi dievčatá, ktoré sa často zúčastňovali známych a prestížnych podujatí. Okrem toho som asi aj ja potrebovala po tých takmer 18-tich rokoch zmenu, preto som v roku 2014 zmenila názov Latiniko na La Dansa School a vytvorila značku. Škola sa naďalej špecializovala na výuku originálnych latinskoamerických tancov salsa, merengue, mambo, samba, cumbia a moderných latino štýlov salsathon, cumbiathon, reggaeton a dancehall a z času na čas sme výuku oživilí aj choreografiami v štýle contemporary, jazz, balet, scénický alebo moderný tanec. A tak je tomu dodnes. Latino považujem pre dievčatá a ženy za to najlepšie. Učí pevnému držaniu tela, dáva vyniknúť ženskosti a je energické, takže aj fyzicky náročné, čo ocenia hlavne ženy, ktoré sa chcú udržať fit.

Čiže v La Danse sa okrem detí a dievčat môžu realizovať aj ženy?

Škola okrem výuky tanca pre deti, dievčatá a profi tanečnice, ponúka aj voľnočasové aktivity pre ženy. Deti a dievčatá sú vedené profesionálnejšie, u žien sa jedná skôr o možnosť odrea-govať sa, spáliť, spevniť, vyplaviť endorfíny. Pre žienky máme v ponuke 4 aktivity - DANCE FITNESS je nadupaná fitness hodinka plná energie, ktorá roztancuje aj netanečnice. Nemusíte vedieť tancovať. Stačí prísť a užiť si to. Všetko sa naučíte na lekciách. Dievčatá bežne na intelligentných hodinách namerajú tempo porovnateľné s tabatou a od 5000 do 6000 krokov. V ponuke máme aj TABATU a TONING - to už nie je tanec, ale cvičenie, pri ktorom sa zapotíte, spevníte všetky problémové partie a efektívne spálite. A aktuálne u nás v ranných hodinách bežia aj lekcie JOGY pre mamičky.

A čo škola ponúka deťom, dievčatám a tanečníckam na profesionálnej úrovni?

Deti a dievčatá od 3 do 19 rokov prechádzajú u nás cez jednotlivé vekové a výkonnostné kategórie až do skupiny PROFI, v rámci ktorej už môžu pôsobiť ako trénerky alebo sa zúčastňovať honorovaných vystúpení. Prihlásiť sa dá počas celého roka do ktorejkoľvek vekovej kategórie. Ako som už spomínala vyššie, okrem latína učíme aj iné štýly, ktoré sú príjemným spestrením. Deti i dievčatá zo všetkých kategórií sa potom pravidelne zúčastňujú rôznych tanečných vystúpení, ktoré ich motivujú k stále lepším výkonom a správnym spôsobom formujú aj ich sebavedomie.

Koľko vekových kategórii máte, ako často deti a dievčatá u vás trénujú?

Najmenšie deti v kategórii BABY (3 roky) trénujú 1 hodinu týždenne. Túto kategóriu otvárame v septembri. Deti v kategóriách MINI (4 - 5 r.), KIDS (6 - 7 r.) a GIRLS (8 - 9 r.) trénujú 1 hodinu 2 x týždenne. A staršie dievčatá v kategóriách QUEENS (10 - 11 r.), TEENS (12 - 14 r.) a GROUP (15 - 19 r.) už majú tréningy 1,5 hodiny 2 x týždenne. Dievčatá z kategórie PROFI vo veku 20 - 25 rokov trénujú v špecifických časoch - v závislosti od akcie, na ktorú sa pripravujú.

Kedy a ako prijímate nových členov?

Do všetkých vekových kategórií sa dá prihlásiť kedykoľvek v priebehu roka - aj počas leta. Veľa detí prichádza práve počas letných táborov a zvyčajne už potom zostávajú a pokračujú aj v septembri. Zápis je jednoduchý - stačí zavolať alebo napísať, prípadne vyplniť kontaktný formulár na našom webe. Začína sa u nás štyrmi skúšobnými lekciami - my sa pozrieme, ako to tanečníckam ide a ony sa pozrú, ako to u nás beží.

Čo považujete za svoje najväčšie úspechy?

Za najväčší úspech považujem pravidelnú 28-ročnú spoluprácu s TV Markíza na rôznych televíznych aj iných projektoch a tiež dlhoročnú spoluprácu s Jankom Ďurovčíkom, ktorý nás oslovil po účinkovaní v Let's Dance, a pre ktorého sme robili choreografie na objednávku. Ďalej účinkovanie v klipoch s Adrianou Gitanou a 22-ročnú spoluprácu s Igorom Kmeťom (Kmeťoband). Minulý rok sme natočili dva klipy pre TV Jojko - s maskotom Mackom Mojkom a klip s Hugom Sníčkom.

Aktuálne vraj smerujete do Prahy.

V lete sme sa zúčastnili súťaže Československo má talent, kde si nás všimol Leoš Mareš a pozval nás na 77. narodeniny Helenky Vondráčkovej do O2 Arény. Zatančujeme si s ňou 4. februára na známu skladbu Pátá. Minulú sobotu do našej školy zavítal choreograf z Prahy Tomáš Slavíček, ktorý má celý program pod palcom, aby sme vychytali chybičky. Bola to pre nás skvelá skúsenosť.

Chodievate s dievčatami aj na súťaže?

Chodili sme aj na súťaže, ale odradilo ma veľa vecí. Súťaže v tanci nie sú tak objektívne ako v športe, kde rozhodujú centimetre alebo sekundy. Nezdravá rivalita pokazila vzťahy v škole, takže som sa rozhodla sústrediť skôr na vystúpenia, keď sa na pódiu s nikým nepretekáte, iba dávate divákovi to najlepšie zo seba. Učím dievčatá neporovnávať sa s inými, ale byť dnes

lepšími, ako boli včera. Naučiť sa byť spokojné samé so sebou, vedieť napredovať aj bez pohárov a medailí, stále usilovne na sebe pracovať, rásť a byť každý deň lepším - ako tanečníkom, tak i človekom.

ZÁPIS DO LA DANSA SCHOOL

- BABY / vek 3 roky / utorok 15.00 - 16.00
- MINI / vek 4 - 5 rokov / utorok a štvrtok 16.00 - 17.00
- KIDS / vek 6 - 7 rokov / utorok a štvrtok 17.00 - 18.00
- GIRLS / vek 8 - 9 rokov / utorok a štvrtok 18.00 - 19.00
- QUEENS / vek 10 - 11 rokov / pondelok a streda 17.30 - 18.00
- TEENS / vek 12 - 14 rokov / pondelok a streda 16.00 - 17.30
- GROUP / vek 15 - 19 rokov / pondelok a streda 16.00 - 17.30

AKTIVITY PRE ŽENY

- DANCE FITNESS / streda 19.30 - 20.30 Dúbravka / vstup 10 EUR latino dance vo fitness štýle - salsa, merengue, mambo, samba, cumbia
- TABATA / utorok 19.30 - 20.30 / vstup 8 EUR intervalový tréning zameraný na spevnenie problémových partií
- TONING / štvrtok 19.30 - 20.30 / vstup 6 EUR posilňovanie vlastnou váhou - celé telo od rúk, cez brucho, nohy až po chrbát

Kontakt:

La Dansa School

Pri Hrubej lúke 5

www.ladansa.sk

0905 557 113

info@ladansa.sk

Kompenzačné cviky – kancelária, škola či home office

Pohybom predchádzajte rizikám (3.)

Sedavý spôsob života má negatívne dopady na držanie tela, spôsobuje svalové dysbalancie, ktoré môžu následne spôsobiť zmenu pohybových stereotypov. Fyzioterapeutka z Dúbravky radí, ako by sa malo sedenie kompenzovať pohybom. Pokračujeme v predstavovaní kompenzačných cvikov, ktoré môžu byť tým správnym pomocníkom pri sedavej práci či nedostatku pohybu doma alebo v kancelárii.

Cvik 5

Sed na okraji stoličky. Vystierame sa zo sedacích hrbolov, ramená ťaháme do strán, pokrčíme paže v lakťoch, dlane smerujú hore. Nádych – vystrieme sa a ťaháme za vrcholkom hlavy.

S výdychom guľatíme chrbát, paže vytlačáme pred seba vo výške ramien, dlane smerujú von, hlavu máme voľne spustenú medzi ramená.

Cvik 6

Sed na okraji stoličky. Kolená sú bližšie u seba. S prepnutými lakťami spojíme dlane a zaprieme ich o vonkajšiu časť stehna nad kolenom. S nádychom sa vytiahneme zo stoličky nahor.

Uvoľníme vrchnú pažu, rotujeme do zapaženia a mierime rukou šikmo nahor.

Pripravila: Pavlína Hubová

Foto: Mária Smiešková

Rady záhradkárom

Stromy chránime pred mrazom, začíname výsev zeleniny

Február je mesiacom zimy, pokoja a oddychu. Deti sa tešia na jarné prázdniny, záhradkári na príchod prvých teplejších slnečných dní, snežienky a medvedí cesnak hovorí Milan Trstenský, člen komunitnej Vodárenskej záhrady o. z. Živica.

Kvety: Striháme popínavé ruže. Presádzame izbové rastliny, vždy len do kvetináča o málo väčšieho. Zvýšime objem zálievky. Koncom mesiaca môžeme začať s výsevom letničiek, s vodou z retenčných nádrží zalejeme ruže vždyzelené kry a ihličnany

Drobné ovocie: Dokončíme rez ríbezlí a egrešov. Koncom mesiaca vyčistíme záhony jahôd, odstránime staré poškodené listy očistíme srdiečka od nečistôt. Upravíme a kompostom prihnojíme černice a maliny.

Ovocné stromy: Južné strany kmeňov ovocných stromov bielime vápnom alebo zatieňujeme proti poškodeniu jarným slnkom a nočným mrazom. V bezmrazových dňoch režeme vrúbky ovocných stromov. Rozmnožujeme figovníky odrezkami, ktoré ponoríme do vody, prípadne vlhkého substrátu zeminy alebo piesku. Pred vypučaním púčikov dokončíme rez koruniek všetkých na jeseň vysadených stromčekov. V prípade nedostatku zrážok aplikujeme výdatnú zálievku.

Zelenina: Začínáme vysievať skorú zeleninu. Do kvetináčov v skleníku alebo presklenom balkóne vysievame paradajky a baklažány. Nakúpime si kvalitné semená, koncom februára môžeme vysievať skorý hrášok. Striháme živé ploty, opravujeme pareniskové okná a rámy. Vyčistíme a vyhrabeme trávniky, a zabezpečíme semená rastlín na výsev v marci. Pripravíme si jamy na výsadbu ihličnanov a živého plotu.

Výmenné burzy v Devínskej

KFF 51-60 Sandberg uskutoční pre filatelistov, filokartistov, faleristov a numizmatikov výmenné burzy v Istracentre, Hradištná 43, Devínska Nová Ves v dňoch: 8. 3. 2025, 31. 5. 2025, 6. 9. 2025, 15. 11. 2025 v čase od 12:00 do 16:00 hod. Kontakt: J. Valentín, 0903 463 441 .

Výstava - Filatelia, filokartia

KFF 51-60 Sandberg, v spolupráci so SZF, uskutoční v dňoch 9.5.2025 – 22.5.2025 regionálnu výstavu Filatelia, filokartia, s podtitulom „Z našich zbierok“. Budú sa vystavovať doteraz nezverejnené materiály. Výstava sa uskutoční v Múzeu kultúry Chorvátov na Slovensku, Istrijská 68, Devínska Nová Ves. Srdečne Vás pozývame!

Bezplatná právna poradňa vo februári

Bezplatná právna poradňa funguje v Kultúrnom centre Fontána na Ožvoldíkovej. Vo februári 2025 bude dispozíciou v stredu 19. 2. od 13:00 – 16:00. Pred návštevou je potrebné poradne si pripraviť všetky dokumenty. Premyslieť si ako zdefinovať svoj problém.

Majsterka Slovenska: Tanec formoval môj život a život formoval môj tanec

Vpred ma posúvali neúspechy, len ich treba vedieť zvládnuť

VIERKA KUBOVÁ je výnimočnou osobnosťou slovenskej tanečnej scény. Svoju cestu od detských snov až po významné medzinárodné úspechy opisuje s pokorou a vášňou. V rozhovore sa podelila o zážitky z dospievania, inšpirácie, kariérne výzvy, ale aj o to, čo pre ňu tanec ako taký znamená.

Aké bolo vaše detstvo? Viedli vás rodičia k športu alebo umeniu už od mala?

Už ako 8-ročná som sa v rámci krúžkov potajomky prihlásila na tanec, aby o tom otec nevedel, keďže jeho predstava bola iná. Chcel, aby som sa učila jazyky, v čom ma aj výrazne podporoval, a dopadlo to tak, že krúžok tanca mi zrušil. Samozrejme dnes už viem oceniť, prečo tak rozhodol. Ale ako dieťa som to vtedy považovala za nefér, boli aj slzičky. A tak som hľadala cestičky na rôznych školských besiedkach či vystúpeniach, len aby som mohla tancovať. Ako sa hovorí, všetko má svoj čas a deje sa pre niečo. Mala som výbornú pani učiteľku na telesnej výchove, ktorá ma viedla k športovej gymnastike, cieľavedomosti a bojovnosti prekonávať samú seba. Bol to skvelý pohybový základ pre moje ďalšie pohybové aktivity.

Ste rodenou Dúbravčankou, alebo vás sem „zavial“ život až rokmi?

Narodila som sa v Trenčíne. Avšak okolnosti - strata rodičov, keď som bola ešte na základnej škole, zmenili v mojom živote veľa. Ako rodina sme sa zomkli, za čo som nesmierne vďačná môjmu veľkému bratovi, ktorý bol mojou oporou v ťažkých časoch. Zobral ma pod svoje krídla, presťahovala som sa k nemu do Pezinka, odkiaľ som denne dochádzala do školy SEŠ v Petržalke. Po maturite som sa v Bratislave zamestnala, založila si rodinu a po 11 rokoch petržalského života som sa presťahovala do krásnej Dúbravky, ktorá mi prirástla k srdcu a kde žijem už 26 rokov.

Kedy ste prvýkrát objavili vášeň pre tanec a kto alebo čo vás k tomu inšpiroval?

Moja vášeň k tancu sa vyvíjala od malička celé roky, postupne som objavovala čaro pohybu rôznych žánrov, ako je moderný a scénický tanec, skúsila som aj akrobatický rock&roll. Až keď som sa dostala k spoločenským tancom povedala som si: „To je to pravé orechové“. Bola to Hanka Švehlová, ktorá bola výbornou trénerkou tanečného klubu Spektrum. Keďže v mnohých choreografiách bolo veľa spoločenského tanca, posielala nás na súťaže latinsko amerických aj štandardných tancov, aby sme sa zdokonaľovali a mne sa to začalo veľmi páčiť. Ako sólo pár sme vyhrávali a zažívali súťažný adrenalín. A presne to bol ten moment, keď som sa rozhodla ísť cestou párového súťažného tanca.

Čo považujete za svoj najväčší úspech v kariére? Je nejaké víťazstvo alebo moment, na ktorý nikdy nezabudnete?

Každý - aj ten najmenší úspech, má veľkú hodnotu, ale to, čo ma posúvalo vpred, boli neúspechy. Sú oveľa dôležitejšie - len ich treba vedieť zvládnuť, znovu sa postaviť, prijať novú výzvu a ísť ďalej. A tu zohráva významnú rolu tréner - kouč, ktorému dôverujete, pozná aj váš súkromný, pracovný a tanečný život, vie vás potiahnuť, učí vás nevzdávať sa. Najkrajšie momenty boli tie, keď sme sa s tanečným partnerom stali majstrami Slovenska. Vtedy, keď vás vyhlásia

za Majstrov SR, počujete svoje mená, hoci ste v kútiku duše po tom túžili a zároveň ste neverili, že by to bolo možné, zrazu vám vyhrknu slzy šťastia, objímate sa, pozriete do hľadiska a vidíte radosť rodiny a priateľov - toto je pre mňa nádherný pocit, ktorý stojí za to úsilie, drinu a odriekanie. Keď získate titul Majstra SR alebo Vícemajstra SR, ste nominovaní Slovenským zväzom tanečného športu na Majstrovstvá sveta. Je to pocta, ktorá nie je každému doprianá a ja si tieto úspechy neskutočne vážim. Verím, že ešte ma čakajú takéto krásne udalosti, kde budem môcť reprezentovať našu krajinu.

Ako hodnotíte svoje pôsobenie v kategórii Senior II ? Aké sú jej špecifiká a výzvy?

Aj keď som vekovo patrila do kategórie Senior III, mala som šťastie na mladších tanečných partnerov, a preto som dlhé roky tancovala mladšiu vekovú kategóriu do 50 rokov. Keďže môj tanečný partner mal menej ako 50 rokov, pravidlá nám umožnili tancovať jeho vekovú kategóriu do 50 rokov a ja som ten vek musela utancovať. (smiech) Naopak, on by nemohol tancovať moju vekovú kategóriu. Spoločenský tanec je fyzicky náročným športom, čo sa týka výkonu, pohybu tela, preto som na sebe veľa pracovala a venovala sa aj doplnkovým kondičným športom. Pre mňa tancovať s vekovo podstatne mladšími súpermi bola výzva, a keď sme na medzinárodných súťažiach dosahovali pre Slovensko výborné výsledky, potešilo ma to a utvrdilo v tom, že vek je len číslo.

Tancovali ste s viacerými partnermi. Do akej miery je dôležité nájsť správneho tanečného partnera a aký je kľúč k úspešnej spolupráci?

Keďže tanec je väčšinou popri práci, vyžaduje si všetok voľný čas, pochopenie rodiny a úprimne aj dostatok finančných prostriedkov, nie každý vie dlhodobo tento maratón udržať. Takže áno, občas bolo potrebné aj zmenu tanečného partnera. Keďže ja som vytrvalá, každá zmena bola aj prínosná a posúvala i moju kvalitu tanca. Ale musím k tomu dodať, že s každým tanečným partnerom sme získali v seniorskej kategórii titul Majstra Slovenska. Takéto majstrovské trofeje mám doma tri a verím, že to nie je ešte finálne číslo.

Čo vám tanec dal a čo naopak vzal? Ako sa vám darí balansovať medzi osobným a profesionálnym životom?

Tanec ma formoval do života a život ma formoval v tanci. Naučil ma time managementu, zvládať aj nepredvídané situácie. Musela som stíhať výchovu mojej dcéry, prácu a tanec. Veľakrát to bolo náročné. Keďže som už bola maminou, na tréning som brávala aj moju dcéru, tá si neskôr tanec rovnako obľúbila a venovala sa mu spolu so mnou. Dodnes je mojou najväčšou oporou a obdivovateľkou. Ako malé dieťa potajomky doma trénovala, kopírovala z videokaziet figúry svetových tanečníkov len aby ma prekvapila a to boli veľmi krásne momenty a zážitky, ktoré sme si spolu užívali. Vybrala si ma za svojho trénera a mentora - čo viac si môže rodič priať.

Máte nejaké iné záľuby alebo činnosti, ktorým sa venujete, keď netancujete?

Je to moja rodina, ktorej sa snažím venovať čo najviac. Už štyri roky som pyšnou babinou a je to to najkrajšie, čo stojí za to si užívať. Zrazu ste opäť v detských radoostiach aj starostiach, ale je to iné - rozmaznávate a robíte tie detské srandičky i bláznovstvá.

Boli vo vašom živote momenty, keď ste premýšľali o skončení s tancom? Čo vás vždy motivovalo pokračovať?

Áno, prvýkrát veľmi dávno, keď som musela prijať rozhodnutie tanečného partnera, že pôjde inou cestou a vtedy sa vo mne niečo zlomilo na 10 rokov a tanec som nechcela ani vidieť. V tom čase som hľadala náhradu, kde by bol pohyb a možnosť súťažiť. Vyhral to aerobic. Bolo to niečo úplne iné, nové a hlavne mojím cieľom bolo zúčastniť sa maratónov. Inšpiráciou mi bola Zora Czoborová, ktorá v tom čase predcvičovala na maratóne v PKO finálové kolo a mne sa podarilo do tohto finále dostať. No ako sa hovorí, nikdy nehovor nikdy, opäť prišla tanečná ponuka. Povedala som, že tak 1 - 2 krát do týždňa a už žiadne "divočiny". Tanečný adrenalín však urobil svoje a zas som sa ocitla v tom kolotoči, ale neľutujem.

Čo by ste odporučili ľuďom, ktorí snívajú o tanci, ale boja sa urobiť prvý krok?

Netreba to pomenovať kariérou, je to cesta, ktorá ukáže, či to bude na skúšku alebo navždy. To najdôležitejšie je, aby ho tanec robil šťastným a potom žiadna prekážka a obeta nie je podstatná. Každý sa vie prirodzene hýbať a tancovať. Keď si myslí, že nevie - je to len jeho nastavenie v hlave. Tanec robí ľudí lepších, šťastnejších.

Myslíte si, že na tanec je niekedy príliš neskoro, alebo je možné začať v akomkoľvek veku?

Jednoznačne áno - v akomkoľvek veku. Začala som spoznávať spoločenský tanec v mojich 24 rokoch, a to som už bola maminou. Samozrejme keď nerátam tanečnú na strednej škole.

Aké sú podľa vás najdôležitejšie vlastnosti, ktoré by mal mať úspešný tanečník?

Zodpovednosť voči tanečnému partnerovi a trénerom, rešpekt, pokoru, úctu, empatiu, vedieť robiť kompromisy v páre, vedieť potiahnúť, keď ten druhý má náročné obdobie, byť spoľahlivý. U detí je krásne vidieť, ako spolu rastú, musia sa naučiť tolerovať jeden druhého. Chlapci sa učia byť gentlemani voči svojej partnerke a dievčatá sa učia rolu elegantnej dámy. Podľa mňa tanec dokáže veľmi pozitívne ovplyvňovať vývoj detí, mladých ľudí, ale aj ľudí v zrelom veku.

Plánujete ešte súťažne tancovať, alebo by ste sa radšej venovali učeniu či porotcovaniu?

Teraz mám obdobie, keď odychujem a nabieram energiu do ďalšieho tanečného obdobia. Pokiaľ mi zdravie dovolí, chcem určite tancovať čo najviac, no tiež cestovať, spoznávať nové krajiny, ľudí a užívať si rodinu, ktorá pre mňa znamená celý svet.

Citát:

Každý sa vie prirodzene hýbať a tancovať. Keď si myslí, že nevie - je to len jeho nastavenie v hlave. Tanec robí ľudí lepších, šťastnejších.

Vo fitku aj spartanská skupina

Predstavujeme IMET Spartan Gym

V Dúbravke je nové fitko zamerané na funkčný tréning. Nachádza sa v IMET Squash&Relax centre hneď vedľa kúpaliska Rosnička. Nazreli sme dnu. Fitko ponúka možnosti individuálnych vstupov aj osobné a skupinové tréningy pod dohľadom skúsených a kvalifikovaných trénerov.

Na svoj tréning môžete v gyme využiť množstvo náradia od expanderov, TRX, či bosu cez kettlebells, jednoručky, kotúče, olympijské činky a lavičky po hrazdy, preliezky, kruhy, lano na šplh, peg board, bradlá, salmonladder aj 6 metrov dlhý monkey bar. Spartanov určite poteší aj niekoľko prekážok, ktoré si tu vedia natrénovať.

Jediné, čo v IMET Spartan Gyme nenájdete, sú klasické fitness stroje. Pri funkčnom tréningu sa využívajú funkčné cviky, ktoré napodobňujú každodenné pohyby a pri cvičení zapájajú viacero svalových skupín a kĺbov. Ide teda o veľmi efektívne a komplexné pohyby, pri ktorých sa svalové partie necvičia izolovane ako je tomu pri tréningu na klasických fitness strojoch.

Funkčný tréning môže zahŕňať cviky s vlastnou váhou aj náradím. Patria k nemu napríklad drepy, výpady, kľuky, zhyby, ale tiež mŕtve ťahy, kettlebell swingy či angličáky a planky. Rovnako ako funkčný tréning, aj tento gym je vhodný takmer pre každého. Je pre mužov aj ženy, pre profesionálnych aj rekreačných športovcov, pre spartanov i nespertanov. Je pre každého, kto sa chce hýbať, byť silný, zdravý a cítiť sa dobre vo vlastnom tele.

V IMET Spartan Gyme nedávno vznikla aj oficiálna spartanská tréningová skupina, STG Bratislava-Dúbravka. Ak vás láka Spartanrace a chcete sa pripraviť na preteky, môžete sa pridať na ich skupinové tréningy. V rámci skupinových tréningov v gyme ponúkajú tiež špeciálny koncept funkčných tréningov v malých skupinách, na ktorých môžu naraz cvičiť najviac štyria ľudia.

(le)

V 18. storočí bolo v Dúbravke 86 domov, žilo tu asi 93 rodín, pričom sedem rodín dom nemalo

Akú cenu vlastne mala Dúbravka pre Pálffyovcov?

Odpoveď na otázku v titulku by bola jednoduchá, keby boli chceli majitelia Dúbravku predať. Ale rod Pálffyovcov nemal záujem o predaj svojich majetkov. Naopak, prijali zásadu, že panstvo sa pri dedení nedelí, že sa spravuje spoločne so všetkými reprezentantmi rodu, že každý člen rodu má právo na plné zabezpečenie životných potrieb a zisk sa podľa dohody delí na časť, ktorou sa zveľaduje panstvo a čiastočne sa rozdelí na pokrytie záujmov členov rodu.

Vo všeobecnosti možno povedať, že najstaršou povinnosťou lénnika bol peňažný úrok, ktorý pôvodne prevládal. Ďalšou povinnosťou bola roba, ktorá spočiatku bola okrajová, a naturálie (vecné dary), najčastejšie isté množstvo obilia. Úrok bol určený na večné časy a nevalorizoval sa, rovnako tak naturálie. V dôsledku inflácie strácali časom úrok i naturálie hodnotu, čo sa šľachta usilovala kompenzovať navyšovaním robotných povinností, ktoré inflácii nepodliehali.

Čo Dúbravka ročne poskytovala?

Bola jednou z malých dedín pastva v polovici 18. storočia. Žilo v nej 93 rodín, z nich bolo 58 sedliackych, 35 želiarskych rodín, z ktorých 7 nemalo vlastné domy. V tom čase bolo v Dúbravke 86 domov. Keďže lesy boli výlučným majetkom zemepána, pre vyčíslenie hodnoty dediny je zaujímavý rozsah poddanými užívanej pôdy. Vo vyjadrení daňovej jednotky celkový rozsah predstavoval 16 a 2/4 usadlosti, čo v oráčinách a vinohradoch predstavovalo výmeru na ktorej sa mohlo vysiať 379,5 merice (22.770 litrov) obilia, záhrady boli na ploche 66 meríc (3960 litrov) a lúky na ktorých sa ročne nakosilo a nasušilo 58 vozov sena. Deviatu časť z tohto rozsahu a teda aj z úrody patrila zemepánovi.

Trinášť dní so záprahom plus jedna zlatka

Každý sedliak bol povinný bezplatne, bez nároku na stravu odpracovať ročne na panskom 13 dní so záprahom, alebo dvojnásobok bez záprahu, ručnou robotou, teda 26 dní. Zemepán mal v Dúbravke k dispozícii ročne 1508 pracovných dní od sedliakov (keď išiel sedliak robotovať, musel byť pri východe slnka na poli, kde sa pracovalo a odchádzal keď slnko zapadalo; cesta bola na jeho úkor), 504 pracovných dní od želiarov s domom (každý po 18 dní ručnej roboty) a 84 dní od želiarov bez domu (každý po 12 dní ručnej roboty). Spolu teda 2096 pracovných dní v roku, čo je 6 ľudí pracujúcich každý deň v roku bez ohľadu na cirkevne prácou zasvätené sviatky a nedele. Títo ľudia nedostali žiadnu mzdu, sami sa stravovali a leňošiť nemohli, lebo dozerali panskí drábi. Od každého sedliaka a želiara s domom dostal ročne zemepán v priemere 1 zlatý v peniazoch, teda z Dúbravky dostal 86 zlatých ročne (krava stála 3 zlaté). Sedliaci mu museli v jeho lesoch nazbierať a doviesť ročne 15 siah dreva (cca 19 kubíkov) na kúrenie.

Vecné dary

Ako vecné dary bolo určené, že Dúbravka dodá 50 funtov konopnej a ľanovej priadze, 4 holby topeného masla, 58 kohútov, 58 kureniec a 548 kusov vajec. Všetko bez náhrady, zadarmo a v čase, kedy si to panstvo určilo. Zachovali sa aj mená „večitých poddaných“, ktorých zástupcovia súhlasili s uvedenými povinnosťami.

Pre obyvateľov pôvodnej Dúbravky iste bude zaujímavé vedieť, že najväčšími sedliakmi boli nositelia priezviska Brankovič, Gregorovič, Milošovič a Mader, ktorí hospodárili na polovici daňovej jednotky. „Štvrťkármi“ boli Lučenič, Kralovič, Iliť, Fošnár, Horvát, Štefanič, Pavlakovič, Pokorný, Matovič, Matrka, Nitrovič, Valášek, Štefko, Brenčič, Haraslík, Mladošovič, Ružovič, Papušek, Stankovič, Urbanovič, Ripka. Bezzemkami, ale aspoň s vlastnou strechou, boli Osvald, Holbmer, Mikletič, Kolár, Bučič a Jesenský. Bez domu, najchudobnejší, ale Dúbravčania, lebo bývali u sedliaka, boli Mikletič, Milošovič, Pavlakovič, Mladošovič a (iný) Mader.

Zvyk a právo

Koľko a omnoho väčších dedín vlastnili Pálffyovci? Deviatok z úrody, roboty, finančné dary a naturálne dávky len podľa dohodnutých zmlúv im zabezpečovali bezstarostný život. Okrem toho si nárokovali na príležitostné dary, služby, ktoré nazývali „pomoc v núdzi“ keď zasiahli živelné pohromy a nešťastia.

Takéto zamyslenie o prínose Dúbravky zemepánom Pálffyovcom logicky nastoľuje otázku, prečo sa nebúrili a bez protestov dávali, platili, robotovali? Prvá a najpádnejšia odpoveď je: lebo to tak bolo „odjakživa“, za celé obdobie feudalizmu bolo to v tých časoch normálne. Ale nešlo len o „zvykové právo“, malo to aj svoje zákonné podloženie, ktorého porušenie sa kruto trestalo.

Trochu odbočíme, aby sme objasnili toto tvrdenie. V tomto (stavovskom) spoločenskom systéme sa obyvateľstvo (ľud, populus, natio hungarica) delilo na privilegovanú šľachtu (v rôznych stupňoch: veľmoži, baróni, preláti, grófi) a na plebs, nešľachticov. Pravé výsadné postavenie sa získavalo vojenskou službou a ďalšími zásluhami voči kráľovstvu a kráľovi a potvrdzovalo sa udelením majetkov. Šľachtictvo sa dedilo (aj potomok šľachtica s nešľachticnou (plebejkou) - naopak nie) a mohlo sa ešte získať adopciou.

Vitam et sanguinem

Uhorská šľachta vo svojej prísaha vernosti kráľovi sľubovala „vitam et sanguinem“, život a krv, teda že v prípade ohrozenia kráľovstva pôjde ho vojensky chrániť a bude ochotná aj v boji utpieť rany, ba dokonca padnúť. Za to bola oslobodená od akýchkoľvek peňažných či naturálnych povinností voči panovníkovi a jeho dvoru i vyňatá spod súdnej právomoci nižších súdnych orgánov. Ale šľachtic, tak ako plebejec, si uvedomoval, že má len jeden život a radšej sa v chúlостivej situácii rozhodol poslať na bojisko za seba náhradu. Táto „taktika“ vyústila v čase tureckej expanzie do situácie, že keď ostrihomský arcibiskup Tomáš Bakócz vyhlásil na jar v roku 1514 križiacku vojnu proti Turkom, do armády nastúpili miesto šľachty jej zástupcovia, sedliaci, remeselníci, mestská chudoba, drobní zemanovia, študenti vyzbrojení zbraňami prímernými ich pôvodu (cepy, vidly, kopije, šable). Vznikla „ľudová armáda“ na čele s drobným zemanom Jurajom Dóžom a šľachta sa naľakala, že pôjde proti nej.

Exemplárny trest

Okolo Budína zhromaždených 80-tisíc „ozbrojencov“ pustošilo a tiahlo uhorskou nížinou nie proti Turkom, ale do Sedmohradsku a tam pri Temešvári v polovici júla 1514 ich palatín Štefan

Báthory rozprášil. Túto situáciu označujú historici ako povstanie Juraja Dóžu, sedliackeho kráľa, ktorého koniec bol aj na tie časy mimoriadne krutý a exemplárny. Posadili ho na rozžeravený železný trón, na hlavu mu položili rozpálenú železnú korunu a jeho najbližší spolupovníci boli nútení, aby z neho zubami zaživa trhali mäso.

Práve toto povstanie malo za následok prijatie zákonných noriem (Tripartitum), ktoré sme na začiatku spomenuli a ktoré boli legislatívnym podložením predtým „voľnejšieho zvykového práva“. Uhorský snem (krajinské zhromaždenie šľachty) v snahe „zamedziť na večné časy“ opakovanie podobných povstaní rozhodol, že všetci sedliaci, ktorí povstali proti svojim „prirodzeným pánom“, mali by byť odsúdení na trest smrti. Aby však nevzniklo také veľké krviprelievanie a aby nebolo vyhubené všetko roľníctvo, bez ktorého šľachta je nemožná, nariadil všetkých kapitánov, stotníkov, desiatnikov a agitátorov na vraždenie šľachty a przenie panien a žien bez milosti popraviť.

Daní do večného poddanstva

„Sedliaci, ktorí nahradia spôsobené škody sa majú ušetriť. Ale aby sa navždy zapamätalo, že povstať proti pánom je ohromný zločin, v budúcnosti všetci roľníci usadení kdekoľvek v tejto krajine (okrem slobodných a opevnených miest, ktoré ostali verné kráľovi) pre ťarchu svojej velezrady nech stratia slobodu, (podľa ktorej mali možnosť sťahovať sa z miesta na miesto) a sú svojim zemepánom daní do úplného a večného poddanstva. Bez súhlasu svojich zemepánov nemajú viac možnosť sťahovať sa a usadzovať sa na novom mieste.

Sto denárov v splátkach

Ďalej všetci sedliaci, či sú ženatí a majú usadlosť, alebo majú iba dom a sú želiarmi, všade sú svojim zemepánom povinní každoročne zaplatiť 100 denárov (1 zlatý) v dvoch splátkach na Juraja a na Michala, ďalej sú povinní slúžiť svojim pánom 1 deň týždenne, odovzdávať im každý mesiac jedno kura, dávať z celej úrody (či zožatej, alebo skosenej, z vína) deviatu čiastku (teda z desiatich snopov zbožia, alebo z desiatich kubulov vína sedliakovi ostane 8, lebo desiaty patrili cirkvi) každoročne odovzdať dve husi (malú na Turíce a vykrmenu na Martina), z každej dediny, ktorá má 10 a menej poddanských usadlostí na Vianoce jednu vykrmenu ošípanú.

Na večnú pamäť roľníckej zrady

Osobnej slobody sedliaka sa tvrdo dotýkalo ustanovenie o vdovách, ktoré ak mali poddanské povinnosti u jedného zemepána a chceli sa vydať druhý raz za poddaného susedného zemepána, nesmeli sa vydať a presťahovať bez súhlasu zemepána. Ak mali z prvého manželstva

syna, ten keď dospel, musel sa vrátiť k pôvodnému zemepánovi, na ktorého panstve bol splodený.

Nie menej tvrdé boli ustanovenia o útekoch poddaných, odvlečení a násilnom vrátení i sankciách. Na večnú pamäť roľníckej zrady bolo zakázané, aby ktokoľvek roľníckeho pôvodu sa stal biskupom a arcibiskupom. Zvykové právo v kombinácii s popísanou legislatívou teda neposkytovalo ani Dúbravčanom priestor na snahu o zmiernenie tvrdých životných podmienok.

Po kom sú pomenované dúbravské ulice

Veliteľ partizánov Adler bol popravý gestapom

Karol Adler (20. 3. 1910 Kotla - 20. 12. 1944 Dobšiná) Partizánsky veliteľ, v roku 1944 popravený gestapom. Pôsobil ako zubný technik v Levoči. V roku 1944, keď prevzal moc revolučný národný výbor, utvorila sa milícia, ktorá pod vedením K. Adlera zaistila exponovaných fašistov. Keď sa v druhej polovici októbra 1944 začal mohutný nástup nemeckých jednotiek na všetkých úsekoch frontu, došlo k bojom aj v priestore Dobšinej. Nepriateľské jednotky ju obsadili a partizáni ustúpili do hôr. Karol Adler sa stal organizátorom a vedúcim činiteľom prvého „maďarského“ partizánskeho oddielu Karol, neskôr Sándor Petőfi. Koncom roku 1944 prežívali obyvatelia Dobšinej veľmi ťažké časy. Perzekúcie a zašľovanie boli na dennom poriadku. V polovici decembra 1944 vo Vyšnej Slanej zajali okupanti partizánskeho veliteľa K. Adlera a odovzdali ho gestapu. Po surovom mučení bol 20. decembra 1944 Karol Adler obesený gestapom na námestí v Dobšinej. Pri vyšetrovaní sa Adler správal hrdinsky a pred popravou povedal: „Ja umieram, ale nás je veľa.“ Jeho partizánska jednotka pod vedením Jozefa Fábryho úspešne bojovala ďalej. Sovietske jednotky v noci z 26. na 27. januára 1945 oslobodili Dobšínú. Na budove pošty je pamätná tabuľa venovaná partizánskeму veliteľovi K. Adlerovi na znak vďaky za boj a statočnosť.

V roku 1964 bol K. Adler in memoriam povýšený na kapitána a vyznamenaný Radom červenej hviezdy.

Kveta Slyšková, Ľubo Navrátil

Rok 2025: Bratislavský kraj investuje do vzdelania, kultúry, sociálnych služieb a udržateľnosti

BSK: Revitalizácia škôl aj areálu na Patrónke

Bratislavský samosprávny kraj (BSK) vstupuje do roka 2025 s rozpočtom 320,5 milióna eur a ambicióznymi plánmi. Prioritou ostáva školstvo, ako aj revitalizácia dopravnej infraštruktúry a rozvoj sociálnych služieb. Obnova historických parkov a zvýšenie energetickej efektívnosti budov prinášajú víziu udržateľného rozvoja. Kraj nezabúda ani na kultúru a ochranu historického dedičstva.

„Rok 2025 bude pre Bratislavský kraj opäť rozvojový. Naše priority, či už ide o kvalitné vzdelanie, modernú infraštruktúru alebo udržateľnosť, sú nastavené tak, aby sme prispeli k lepšiemu životu našich obyvateľov. Investujeme do budúcnosti – do detí, bezpečných ciest, kultúry a životného prostredia. Úplnou novinkou bude začiatok výstavby kampusov. Tie spoja kvalitné vzdelanie, inovácie a udržateľný rozvoj – všetko pre budúce generácie,“ uviedol predseda BSK Juraj Droba.

Rozpočet na rok 2025 počíta so sumou 320 544 295 eur a ide o vyrovnaný rozpočet. Kraj má napriek zložitej hospodárskej a ekonomickej situácii ambíciu pokračovať v rozvojových projektoch. Najviac financií investuje kraj v roku 2025 do piatich oblastí – školstva, sociálnych služieb, regionálnych ciest, dopravy a kultúry. Na vzdelávanie pôjde 147 miliónov eur a do sociálnej oblasti je alokovaných 52 miliónov eur. Na cesty II. a III. triedy pôjde 35 miliónov eur, pričom na prímestskú dopravu je na budúci rok vyčlenených 26 miliónov eur. Na kultúru je vyčlenených 7 miliónov eur a cestovný ruch bude podporený sumou 2 milióny eur.

Medzi najvýznamnejšie projekty, ktoré sa budú realizovať v roku 2025, patrí energetická obnova viacerých stredných škôl v Bratislave. Dôležitou súčasťou investícií bude aj revitalizácia verejných priestranstiev, konkrétne komplexná obnova parku v Malinove v rámci projektu Green Cities a revitalizácia parku v Stupave cez iniciatívu ParksFit4Future. Významné financie budú smerovať aj na rekonštrukcie ciest II. a III. triedy, vrátane mostov v okresoch Malacky, Senec a Pezinok. Kraj bude rozvíjať stredoškolské kampusy a pokračovať bude v revitalizácii areálu na Patrónke, ktoré plánuje spolu s partnermi premeniť na unikátne a moderné centrum, kde svoj priestor nájdu sociálne, kultúrne aj vzdelávacie inštitúcie. Súčasťou areálu bude aj pamätník holokaustu.

Rekonštrukcie regionálnych ciest

- okr. MA – II/501 – Lozorno – Jablonové – Pernek (9,3 km)
- okr. MA – II/501 – Pernek intravilán (2,1 km)
- okr. SC – II/121 – Most pri Bratislave (1,65 km)
- okr. SC – III/1049 – Senec (3 km)
- okr. SC – II/121 Malinovo (1,9 km)
- okr. SC – III/1056 – Dunajská Lužná – Kalinkovo – Hamuliakovo (5,7 km)
- okr. SC – III/1054 + III/1055 + III/1057 – Dunajská Lužná – Miloslavov – Alžbetin Dvor (6 km)
- okr. SC – III/1048 + III/1065 Ivanka pri Dunaji – Bernolákovo
- okr. SC – III/1062 Tomášov – Štvrtok na Ostrove

Opravy mostov

- Malacky - nad diaľnicou D2
- Plavecké Podhradie
- Stupava - v smere na Borinku
- Senec- nad vodným tokom pred Sencom
- Budmerice - smer Ružindol

Cestná svetelná signalizácia

Na križovatkách ciest v Chorvátskom Grobe, Slovenskom Grobe, Viničnom, Modre a vo Vinosadoch

Školstvo a kampusy

Príprava a začiatok výstavby Kampusu zdravia a športu v Petržalke s dôrazom na verejné zdravie. V prvej etape bude zrealizovaná primárna infraštruktúra a teda cestné komunikácie a inžinierske siete. Súčasťou projektu kampusu je aj atletická dráha, ktorá sa bude realizovať spolu s ostatnými objektmi kampusu, nakoľko je na ne funkčne aj stavebne priamo napojená.

Vinársko-ovocinársky kampus v Modre. Cieľom projektu je podporiť vzdelávanie nových odborníkov a zároveň chrániť dedičstvo, ktoré zanechali naši predkovia. Nový priestor prepojí vzdelávanie, prax a aplikovaný výskum. Zámerom je nielen rekonštrukcia existujúcich priestorov, ale aj vybudovanie novej komplexnej infraštruktúry vrátane školy, internátu, odborných pracovísk, výskumných pracovísk. Súčasťou bude aj materiálno-technické vybavenie odborných učební a tried. V areáli sa rovnako vybuduje centrum praktického vzdelávania s prislúchajúcim materiálno-technickým zázemím, a to vína pivnica. Služiť bude strednej vinársko-ovocinárskej škole, vinárom, vinohradníkom, ovocinárom a sadovníkom, ako aj vedeckým pracovníkom v oblasti potravinárstva a vinohradníctva.

Kampus bioenergetiky a krajiny tvorby v Bernolákove. Vybudovanie novej spoločnej komplexnej infraštruktúry so zázemím a vybavením pre stredoškolské odborné vzdelávanie v energetike a pôdohospodárstve v spolupráci s partnermi projektu. Súčasťou kampusu bude

Stredná odborná škola agrotechnická J. A. Gagarina v Bernolákove a Stredná odborná škola záhradnícka v Malinove.

Kultúra

Kraj bude pokračovať v podpore kultúry. Na túto oblasť je vyčlenených celkovo 7 miliónov eur.

V župných zrekonštruovaných divadlách Aréna a Bratislavské bábkové divadlo budeme naďalej prinášať kvalitné a zaujímavé predstavenia.

Pripravujeme projektovú dokumentáciu rekonštrukcie oddelenia pre dospelých v Malokarpatskej knižnici v Pezinku.

Pokračujeme v obnove historickej a kultúrnej pamiatky synagógy v Senci. Na rad prichádza komunitná záhrada a rituálne kúpele mikve.

Po vyhlásení výsledkov architektonickej súťaže na obnovu synagógy vo Svätom Jure budeme pokračovať v príprave projektovej dokumentácie a administratívnych prác pred výberom zhotoviteľa.

Pokračovať budeme aj v našich vzdelávacích programoch ako sú Víkend zatvorených hraníc, Železná opona zo sedla bicykla, Autobusom za umením, Umenie vo verejnom priestore a Pamätáte si ešte?

Bratislavský kraj tiež pripravuje obsahový aj priestorový reštart Malej scény STU.

Sociálne služby

Kraj bude pokračovať v rozširovaní kapacít v zariadeniach sociálnych služieb na komunitnej úrovni:

- Zriadenie špecializovaného zariadenia s ambulantnou formou pre ľudí s autizmom v priestoroch Strednej odbornej školy pedagogickej na Bullovej ulici v Bratislave.
- Zriadenie špecializovaného zariadenia s celoročnou ambulantnou formou pre ľudí s autizmom na Hontianskej ulici v Bratislave.
- Rozšírenie kapacít špecializovaného zariadenia pre ľudí s Alzheimerovou chorobou, Parkinsonovou chorobou a demenciou v Centre sociálnych služieb Pod Karpatmi na Hrnčiarскеj 35 v Pezinku.

- Rozšírenie a skvalitnenie služieb pre ľudí s Alzheimerovou chorobou, Parkinsonovou chorobou a demenciou v špecializovanom zariadení Centra sociálnych služieb Rača na Strelkovej ulici. Súčasťou zlepšení bude aj podpora ich rodín prostredníctvom komplexnej starostlivosti poskytovanej pod jednou strechou.

- Príprava vybudovania nového, moderného špecializovaného zariadenia s celoročnou pobytovou formou pre ľudí s autizmom na Znievskej ulici v Bratislave.

- Príprava vybudovania nového, moderného špecializovaného zariadenia s celoročnou pobytovou formou pre ľudí s Alzheimerovou chorobou, Parkinsonovou chorobou a demenciou v Záhorskej Bystrici.

Spolupráca s Poliklinikou Karlova Ves a odborom zdravotníctva na príprave podkladov pre vybudovanie nového moderného Centra služieb včasnej intervencie v budove na Donnerovej ulici.

Dúbravka varí s Vojtom Artzom

Dobrý vývar nad zlato

Kým vonku tuhne, prší alebo na nás číhajú „choroby“ je skvelé zohriať sa v kuchyni. Ako sa hovorí, niet nad poctivý domáci vývar. Ten hovädzí sa dá pripraviť len z kostí alebo iba z mäsa – najlepší je však vtedy, ak do vývaru použijeme oboje – kosti aj mäso, hovorí a radí šéfkuchár a Dúbravčan VOJTO ARTZ.

Vývar z hovädzieho chvosta s domácou „strúhaničkou“

Počet porcií: 4

Obtiažnosť: *

Čas prípravy: pečenie 30 min., varenie min. 1,5 hodiny

Čo potrebujeme:

Na vývar:

1 kg hovädzieho chvosta, nasekaného na viac kusov

2 PL slnečnicového alebo repkového oleja

2 mrkvy očistené a nakrájané na väčšie kusy

1 petržlen očistený a nakrájaný na väčšie kusy
½ zeleru očisteného a nakrájaného na väčšie kusy
1 rozštvrtená cibuľa
10 guličiek čierneho korenia
5 guličiek nového korenia
2 bobkové listy
soľ
1,5 l vody
petržlenová vňať na ozdobenie

Na „strúhaničku“:

2 1 celé vajce
cca 150 g polohrubej múky

Nie je nad poctivý domáci vývar. Ten hovädzí sa dá pripraviť len z kostí alebo iba z mäsa – najlepší je však vtedy, ak do vývaru použijeme oboje – kosti aj mäso. Hovädzí chvost je pre tento účel skvelou voľbou. Ak ho však vo svojom mäsiarstve nezoženiete, skvele poslúži kombinácia hovädzích kostí a hovädzieho predného mäsa.

Postup prípravy:

1. Kúsky hovädzieho chvosta vložíme do pekáča potretého rastlinným olejom a pridáme koreňovú zeleninu. Pečieme odokryté v teplovzdušnej rúre vyhriatej na 220 °C približne pol hodinu. Kúsky hovädzieho chvosta by mali mať zlatistú farbu.
2. Obsah pekáča preložíme do väčšieho hrnca, pridáme koreniny, zalejeme studenou vodou a na miernom plameni privedieme k varu. Pripečené časti na pekáči zalejeme pol litrom vriacej vody a za občasného miešania ich necháme rozpustiť. Pridáme ich do vriacej sa polievky. Vývar varíme minimálne 1,5 hodiny na slabom ohni. Počas varenia zbierame penu.
3. Hotový vývar precedíme cez sito. Z chvosta oberieme mäso. Do vývaru zavaríme „strúhaničku“, ktorú pripravíme vopred počas prípravy vývaru.

4. Z múky a vajca vypracujeme tuhé nelepivé cesto, ktoré postrúhame na strúhadle na hrubo a rozprestrieme na dosku, aby „strúhanička“ vyschla. Vysušenú cestovinu skladujeme v uzatvorenej nádobe.

5. Polievku podávame s obratým hovädzím mäsom aj uvarenou „strúhaničkou“ a ozdobíme nasekanou petržlenovou vňaťou.

Vojto radí: Ak si doma pripravujete akýkoľvek vývar, ideálne je najskôr mäso do neho opieť (pokojne aj na panvici). Skúste aj najskôr nasucho orestovať použité koreniny (celé, nové, bobkový list) a potom vložiť do vývaru, ich chuť sa viac uvoľní.

Zapečené hovädzie so zemiakovou kašou a orieškami

Počet porcií: 4

Obtiažnosť: *

Čas prípravy: kaša 20 minút, zapečenie 15 minút

Čo potrebujeme:

400 g akéhokoľvek duseného hovädzieho mäsa alebo líčok

8 - 10 stredne veľkých zemiakov

4 šalotky

bravčová masť

čerstvé bylinky podľa chuti

(tymian, pažítka)

120 ml mlieka alebo podľa potreby

50 g masla

soľ

čerstvo namleté čierne korenie

hrst rôznych orieškov (lúpané pistácie, lieskové oriešky)

hrst najemno nastrúhaného parmezánu

mix trhaných šalátov a bylín (nemusia byť)

Tento recept je výborná alternatíva, ako vylepšiť už hotové jedlo a vytvoriť niečo úplne nové, chutné a nesmierne atraktívne.

Postup prípravy:

1. Udusené líčka alebo iné hovädzie mäso rozoberieme na jednotlivé svalové vlákna alebo môžete ponechať aj celé domäkka udusené kúsky mäsa.
2. Orešky nasekáme najemno alebo podrvíme a zmiešame s najemno nastrúhaným parmezánom.
3. Zemiaky očistíme, nakrájame a uvaríme v osolenej vode domäkka. Scedíme, popučíme s vlažným mliekom a maslom na hustú kašu.
4. Tepl vzdušnú rúru predhrejeme na 200 - 210°C.
5. Na masti speníme nasekanú šalotku, pridáme mäso, nasekané bylinky a restujeme. Môžeme pridať aj trošku šťavy z dusenia alebo omáčku demi glace. Vznikne nám hustá šťavnatá mäsová zmes, ktorú podľa potreby ešte dochutíme soľou a korením.
6. Zmesou naplníme dno zapekacích misiek. Prekryjeme zemiakovou kašou a posypeme nasekanými oreškami s parmezánom.
7. Dáme na 10 - 15 minút zapieť.

Tip: Podávame s natrhaným šalátikom. Na prípravu tohto jedla môžete použiť nielen už pripravené dusené mäso, ale aj zemiakovú kašu alebo pyrú, ktoré vám ostalo z predošlého dňa. Stačí len pridať nejaké orešky, strúhaný syr či nasekané bylinky, alebo len vajce, a zapečené mäso pod „pokrievkou“ je hotové!

Zimné radovánky uprostred mesta alebo za ľadovým snom do Viedne

Kam na klzisko u nás i susedov

Schladnejším počasím prišlo aj obdobie zimných radovánok. A keďže sneh v Bratislave je posledné roky vzácnosťou, obľube sa teší korčuľovanie. Možností ísť na klzisko v hlavnom meste je viac. Špeciálny tip však prichádza spoza hraníc.

Zimný štadión Harmincova: je azda najbližšou možnosťou pre nás Dúbravčanov, keďže je najbližšie. Pre mnohých obyvateľov je dostupný aj pešo, pre tých, čo bývajú ďalej sem na rovnomennú zastávku chodia autobusy 83 a 84. Sezóna verejného korčuľovania tu začala už 2. novembra 2024. Verejné korčuľovanie sa tu koná každú sobotu od 17:00 do 18:30 a nedeľu od 16:30 do 18:00. V priestoroch je aj možnosť občerstvenia, obsluhovaná šatňa a možnosť nabrúsenia korčúľ. Pre dospelých je cena za korčuľovanie 5 eur a pre deti, seniorov a zdravotne postihnutých 3 eurá.

Zimný štadión Lamač: Druhou najbližšou možnosťou je Zimný štadión v Lamači, takzvaná Ice Arena. Pre Lamačanov je tu verejné korčuľovanie zdarma, my Dúbravčania si tu za vstup na ľad zaplatíme 7,5 eur a detičky do 9 rokov 6,5 eur. Je tu možnosť vstupu na veľkú ľadovú plochu bez hokejky a na malú ľadovú plochu s hokejkou. Tam je vstupné o čosi vyššie. Na rozdiel od štadiónu v Dúbravke je tu možnosť požičania korčúľ za 5 eur na hodinu. K dispozícii je tiež občerstvenie.

Avion Aréna: Raritou medzi ľadovými plochami, je klzisko v Avione, pretože ako jediná ľadová plocha sa nachádza priamo vo vnútri nákupného centra. Klzisko je otvorené celoročne, každý deň. Ľadová plocha má rozmery 30x15 metrov. Pondelok, utorok a štvrtok je klzisko otvorené pre verejnosť od 17:00 do 19:00, stredu a piatok od 10:00 do 12:00 a od 17:00 do 19:00 a cez víkend od 10:00 do 19:00. Klzisko organizuje pre verejnosť aj rôzne akcie, ako sú napríklad Halloween a Valentín na ľade. Súčasťou areálu sú šatne a sprchy, požičovňa a brúsenie korčúľ. Deti do 12 rokov platia za vstup 3 eurá na dve hodiny, dospelí platia na dve hodiny 3,5 eur. Požičanie detskej prilby stojí 3 eurá, požičanie korčúľ 4 eurá a nabrúsenie korčúľ 8 eur.

Zimný štadión Ondreja Nepelu: Komu nevádi dlhšie cestovanie po Bratislave, môže využiť Zimný štadión Ondreja Nepelu. Verejné korčuľovanie tu býva každý víkend od 14:30 do 16:00. Pre návštevníkov sú tu k dispozícii rôzne služby ako občerstvenie, parkovanie v podzemnom parkovisku pod štadiónom za 2 eurá na hodiny, brúsenie korčúľ za 6 eur na hodinu, požičanie prilby za 2 eurá na hodinu, vypožičanie korčúľ za 5 eur na hodinu a obsluhovaná šatňa.

Zimný štadión Vladimíra Dzurilla: Zimný štadión Vladimíra Dzurilla sa nachádza na Ružinovskej 2. Korčuľovanie pre verejnosť býva cez víkend. V sobotu od 16:45 do 18:45 a v nedeľu od 15:00 do 17:00. Je tu k dispozícii aj požičovňa a brúsenie korčúľ.

Petržalský zimný štadión: Petržalský zimný štadión sa nachádza na ulici Marie Curie-Sklodowskej 1/A. K dispozícii je tu brúsenie aj požičiavanie korčúľ. Verejné korčuľovanie zvykne bývať v piatok, sobotu a nedeľu vo vybraných časoch.

Za ľadovým snom: Najzaujímavejšou možnosťou na korčuľovanie, a pre nás Bratislavčanov zďaleka nie nemožnou, je verejné korčuľovanie pred Viedenskou radnicou. Z Dúbravky sa odveziete autobusom 83 alebo 84 na Zochovu, tu prestúpíte na autobus 93 alebo 80 a doveziete sa na železničnú stanicu Petržalka. Vlakom, ktorý chodí každú hodinu a ide väčšinou z prvého nástupišťa, sa dostanete do Viedne. Cena za lístok na vlak je okolo 20 eur. Vystúpíte vo Viedni na hlavnej stanici (Hauptbahnhof), tu rovno prestúpíte na električku s označením D a vystúpíte priamo pred radnicou (Rathaus). Celá táto cesta vám zaberie približne 2 hodiny a vystúpíte pred obrovským klziskom s rôznymi chodníkmi a kopcom na korčuľovanie hore a dole z kopca a ľadovou vyhlídkou. Z tohto veľkého klziska sa vyskytujú nádherné výhľady na park,

majestátnu budovu radnice a divadlo. Je tu možnosť občerstvenia a požičania korčúľ, pokiaľ sa vám ich nechce niesť z Bratislavy. Toto klzisko je výbornou športovou atrakciou a skvelým dôvodom pre zimný výlet do Viedne. Nie pre nič za nič sa toto klzisko volá dokonca Viedenský ľadový sen. Takmer osem kilometrov ľadovej plochy je otvorených každý deň od 10:00 do 22:00.

Motiváciu priniesol do ďalšej epizódy talk show Peter Bomboš

Tréner predviedol ako dať Hlavu hore

Po legende z Pošty pre teba Katke Brychtovej, šéfkuchárovi Petrovi Vargovi či Lady Vivian, vlastným menom Veronika Zelinka Macková, jedna z prvých burlesque tanečnic na Slovensku, prijal pozvanie do talk show v kaviarni tréner Peter Bomboš.

Aspoň dnes zabudni na stres. Pod týmto heslom spája divákov talk show pod názvom Hlavu hore. Hostí si raz do mesiaca pozýva na podujatie v kaviarni Just Lovely Cafe herecká moderátorská dvojica Erik Žibek a Lukáš Jurko. Jej cieľom je podľa organizátorov rozosmiať, dobiť energiou a možno aj načerpať trošku inspirácie. Inak tomu nebolo ani v januárovom pokračovaní dúbravskej talk show.

„Telesná bola pre mňa nočná mora,“ priznal sa v rámci pozývania na podujatie herec Lukáš Jurko. Nechuť k cvičeniu v ňom zlomil až v dospelosti tréner, expert na fitness a zdravý životný štýl Peter Bomboš. Teraz ho zlomil na oplátku Dúbravčan Lukáš Jurko, a to na debatu v ďalšej epizóde talk show Hlavu Hore.

Tému zvolili organizátori aktuálne podľa mnohých novoročných predsavzatí. Aj na to spýtali moderátori svojho hosta: „Ako dlho zvyčajne vydržia noví novoroční návštevníci fitka?“

„Málo,“ podelil sa so skúsenosťou Peter Bomboš, prezradil, že svojej vášni trénera sa venuje už 15 rokov. „Dôležité je vybudovať v cvičení návyk. Ľudia sa často nevedia prinútiť sami cvičiť.“

Tréner nielen poradí, nasmeruje, ale má aj systém, fitko je tiež o komunite, rozhovoroch. To podľa neho chýba aj pri dnes obľúbených cvičeniach a tréningoch online.

Kaviareň na chvíľu premenil Peter Bomboš na malé fitko, predviedol spolu s divákmi aj zopár cvikov, ukázali, ako správne robiť často notoricky známe-neznáme drepy či brušáky. Hovoril o tom, že nestačí len chodiť do fitka a okrem toho pre seba a svoje telo nerobiť nič, podstatná je podľa neho tiež regenerácia.

Témou bola aj dôležitosť cvičenia nielen pre naše telo, ale aj hlavu, myseľ, výkonnosť či náladu.

Aj celá talk show má byť podľa organizátorov akýmsi „naladením“, divákovi aj hosťovi má dať aj možnosť zabudnúť na stres. Najbližšie si to vyskúša herec Martin Klinčúch, ktorý prijal pozvanie moderátorskej dvojice na 18. februára do Just Lovely Cafe.

Niekde pochovávali basu, inde bubon

Na Hromnice sa posväcovali sviečky, na Valentína bolo zakázané šiť a na Škaredú strelu nosili mládenci kamaráta na pleciach. Aké boli zvyky a čakanie na jar? Hromnice, Sv. Valentín, Moréna - symbol zimy a smrti.

Gazdovia verili, že ak si obilné polia, záhrady aj vinohrady pokropili svätenou vodou, budú mať dobrú úrodu. V Záhorskej Bystrici kropili slivkové stromy - trnky so slovami: „Kolko kropeček, tolko trneček!“ v okolí Dúbravky zase vraveli: „ Kolko kvapeček, tolko trešničiek!“

Na Hromnice (2. februára) si ľudia chodili do kostola posvätiť sviečky, ktoré potom zapalovali pri búrkach na ochranu príbytku pred bleskom. Horievali aj pri zosnulom, aby sa jeho duša našla ľahko pokoj. Na Záhorí sa hovorilo, že keď na Hromnice slnko zasvieti, medveď si ešte brloh popraví a teda bude dlhá zima.

Na Blažeja (3. februára) chodil v Dúbravke učiteľ spolu so staršími deťmi po dedine a vyberal naturálie, ako napríklad fazuľu, chlieb, koláče, slaninu. Za “blažejské” si potom zorganizovali zábavu, zaplatili aj harmonikára alebo menšiu muziku.

Na Sv. Valentína (14. február) bolo zakázané šiť. Inak by človek mohol dostať padúcnicu. Od 7. januára až do veľkého pôstu, ktorý sa začínal 40 dní pred Veľkou nocou, boli Fašiangy. Považované za najveselšie obdobie roku, pretože vtedy sa organizovali svadby, zábavy a zabíjačky. Posledný deň Fašiangov si mládenci požičali od muzikantov nástroje a obliekli sa za rôzne maškary. V Dúbravke obchádzali všetky dievčenské domy, vytancovali domáce ženy a dievčatá a spievali až do rána: „Už sa fašiang kráci, už sa nenavráci, staré dzífký plačú, že sa nevydajú.“

Celá zábava sa končila utorok pochovávaním basy. V Záhorskej Bystrici, kde mali len plechovú muziku, pochovávali bubon. Na čele smútočného sprievodu bol chlapec s krížom a za ním niesli basu, ktorú všetci smútiaci oplakávali. Dievčence však zábavu opustili skôr, aby sa im mládenci neposmievali, že sú škaredé stredy. V Dúbravke dávali dievkam najavo, že už by mali ísť domov tým, že priniesli do stredu krčmy snop slamy, aby sa vraj mali kde dievčence vyspať.

Na Škaredú strelu mládenci obchádzali domy, kde bývali dievky a vyberali vajcia, šišky a pálenku na poslednú zábavu. Po dedine chodil sprievod, spievalo sa a tancovalo. V Dúbravke nosili mládenci kamaráta na pleciach, pričom bol vyložený na rebríku. Nikto sa už nevedel dočkať príchodu jari.

Príchod jari patril k najväčším sviatkom ľudstva v predkresťanskej ére. Na Slovensku sa jarné ročné obdobie vívalo vynášaním Moreny, slamenej figuríny odetej do ženských šiat. Morena symbolizovala slovanskú bohyňu zimy a smrti.

Najstarší doklad o tomto zvyku na území Slovenska je zo 16. storočia. Tento zvyk má korene v predkresťanskom období, keď ľudia verili, že prírodu ovládajú nadprirodzené sily, ktorých konanie možno ovplyvniť. Týmto silám pripisovali aj striedanie ročných období.

Na Záhorí slamená figurína symbolizovala zimu, ktorej zničenie malo otvoriť cestu pre nástup jari. Podľa iných bola symbolom smrti, ktorej odstránenie malo zaistiť lepší život vidiečanov. Väčšinou Morenu vynášali dve nedele pred Veľkou nocou, na tzv. Smrtnú nedeľu. Figurínu robili dievčatá a mládenci po večeroch doma a v stodolách, nsmela byť vidieť až do dňa, kedy ju nosili po dedine a nakoniec hodili do potoka alebo spálili. Verili, že tak odoženú smrť a choroby z celej dediny.

Zora Boháčová

Mestská časť Bratislava - Dúbravka

Výzva na predkladanie žiadostí o poskytnutie dotácie na rok 2025

Na základe Všeobecne záväzného nariadenia mestskej časti Bratislava-Dúbravka č. 6/2019 zo dňa 10. decembra 2019 o poskytovaní dotácií z rozpočtu mestskej časti v znení VZN č. 1/2024 z 13. 2. 2024 mestská časť Bratislava-Dúbravka vyhlasuje výzvu na predkladanie žiadostí o poskytnutie dotácie na rok 2025

Na rok 2025 je na dotácie z rozpočtu mestskej časti vyčlenená celková suma 101 500 EUR.

Prehľad výšky dotácií schválených v rozpočte na rok 2025 podľa jednotlivých oblastí:

- životné prostredie: 7 500 EUR,
- životné prostredie – kontajnerové stojiská: 12 500 EUR
- kultúrna činnosť: 5 000 EUR,
- športová činnosť: 60 000 EUR,
- mediálna činnosť: 3 500 EUR,
- sociálna oblasť: 7 000 EUR,
- školstvo a vzdelávanie: 6 000 EUR.

Účely poskytovania dotácií v mestskej časti Bratislava-Dúbravka v zmysle VZN:

Všeobecne prospešná služba najmä:

- a) poskytovanie zdravotnej starostlivosti,
- b) poskytovanie sociálnej pomoci a humanitárna starostlivosť,
- c) tvorba, rozvoj, ochrana, obnova a prezentácia duchovných a kultúrnych hodnôt,
- d) ochrana ľudských práv a základných slobôd,
- e) vzdelávanie, výchova a rozvoj telesnej kultúry,
- f) výskum, vývoj, vedecko-technické služby a informačné služby,
- g) tvorba a ochrana životného prostredia a ochrana zdravia obyvateľstva,
- h) služby na podporu regionálneho rozvoja a zamestnanosti,
- i) zabezpečovanie bývania, správy, údržby a obnovy bytového fondu.

Všeobecne prospešný a verejnoprospešný účel najmä:

- a) rozvoj a ochrana duchovných a kultúrnych hodnôt,
- b) realizácia a ochrana ľudských práv alebo iných humanitných cieľov,
- c) ochrana a tvorba životného prostredia,
- d) zachovanie prírodných hodnôt,
- e) ochrana zdravia,
- f) ochrana práv detí a mládeže,
- g) rozvoj vedy, vzdelania, telovýchovy,
- h) plnenie individuálne určenej humanitnej pomoci pre jednotlivca alebo skupinu osôb, ktoré sa ocitli v ohrození života alebo potrebujú naliehavú pomoc pri postihnutí živelnou pohromou.

Žiadateľom môžu byť právnické osoby alebo fyzické osoby-podnikatelia pôsobiaci na území Dúbravky alebo poskytujúci služby obyvateľom mestskej časti Bratislava-Dúbravka. Vyplnenú žiadosť o dotáciu aj s potrebnými prílohami treba doručiť mestskej časti Bratislava-Dúbravka osobne do podateľne, poštou alebo elektronickým spôsobom najneskôr do 31. marca 2025. Žiadosti o dotácie na vybudovanie kontajnerového stojiska môžu byť podávané v priebehu

celého roka, najneskôr však do 30.11. príslušného kalendárneho roka alebo do vyčerpania alokovanej sumy vyčlenenej pre uvedenú schému dotácií z rozpočtu mestskej časti. Všetky predložené žiadosti posúdia príslušné komisie miestneho zastupiteľstva, do ktorých kompetencie patrí posudzovaná oblasť, napr. športová, kultúrna, sociálna a pod. Príspevok môže žiadateľ použiť len na účel, na ktorý bol schválený. Dotáciu treba zúčtovať najneskôr do 15. decembra 2025, pokiaľ nie je v zmluve dohodnutý iný termín.

Podrobnejšie podmienky poskytnutia dotácie, ako aj súvisiace dokumenty, sú súčasťou všeobecne záväzných nariadení, ktoré sú dostupné na webovej stránke mestskej časti www.dubravka.sk v časti Samospráva/Dotácie. V prípade potreby kontaktujte pracovníkov mestskej časti emailom na: dotacie@dubravka.sk

Extraliga dorastu v Dúbravke aj budúcu sezónu

HOBA v najvyššej súťaži

Pred štyrmi rokmi sa dúbavskí hokejisti prebojovali do extraligy dorastu, čo je na Slovensku najvyššia súťaž vekovej kategórie U18. Prvé dve sezóny skončili po základnej časti na nižších priečkach tabuľky, kde potom nasledovala náročná baráž o udržanie v tejto súťaži. Mladí HOBáci obe baráže úspešne zvládli a v extralige sa udržali.

Túto sezónu 2024/2025 sa zverenci Radoslava Smetanu a Mateja Tótha prebojovali po základnej časti do prvej desiatky, keď skončili na konečnom siedmom mieste. V druhej časti dlhohodobej súťaže tieto tímy bojujú o prvú štvorku, ktorá bude následne hrať medzi sebou o majstra Slovenska.

Manažér dúbavského hokejového klubu Dávid Hrdlička doterajšie pôsobenie dorastu zhodnotil nasledovne: „Ako sme po postupe očakávali, extraliga dorastu je veľmi náročná súťaž. Každé kolo sa hrá o tri body, čiže po každom víkende, kde sú dva zápasy, sa tabuľka veľmi mení. Tak ako vyskočíte hore, tak isto môžete padnúť dole. Čiže celý tím sa musí na každý víkend zodpovedne pripraviť, v súťaži nie je priestor na nejaké zaváhania. Túto sezónu si tréneri vyskladali kvalitný tím a okrem postavenia v tabuľke nás teší aj herný prejav družstva. V tíme máme aj niekoľko reprezentantov, ktorí sú nominovaní v asociačných termínoch do reprezentačných výberov. Okrem nich máme v projekte SR18 dvoch hráčov, Jakuba Hablu a Adama Obušeka, ktorí mali možnosť nastúpiť počas sezóny aj v našich dresoch a výrazne nám svojimi výkonmi pomohli. Celá šatňa je nastavená tak, že účasť v prvej desiatke v práve prebiehajúcej sezóne je splnenie len prvého cieľa. Okrem radosti máme s touto súťažou po organizačnej stránke čo robiť, aby sme ju dokázali zabezpečiť finančne. V súťaži máme z východu republiky napríklad Michalovce, Košice, Poprad, Spišskú Novú Ves a iné tímy, kde počas víkendu s týmito súpermi zabezpečujeme okrem dopravy pre celý tím aj ubytovanie a stravu, čo je finančne veľmi náročné. Preto si veľmi vážime podporu všetkých, vďaka ktorej zvládame pokryť tieto výdaje. Určite to stojí za to a urobíme všetko preto, aby sme po tejto stránke neohrozene zvládli celú sezónu.“ Prajeme mladým hokejistom veľa úspechov, ak budete mať

záujem pozrieť si niektorý z ich majstrovských zápasov, na ich klubovej stránke si vždy nájdete aktuálny rozpis.

(bs)

Trojkráľový turnaj s rekordnou účasťou

Šachisti vo Fontáne

Vsobotu pred sviatkom Troch kráľov sa v Kultúrnom centre Fontána na Ožvoldíkovej konal už tradičný novoročno-sviatočný šachový turnaj. Organizoval ho Dúbravský šachový klub Tatrán Bratislava – Dúbravka.

Trojkráľový turnaj zaplnili všetky stoly šachovnicami, za ktorými si svoje šachové vedomosti a taktiku zmeralo rekordných 98 hráčov v rámci XXIII. ročníka rapid šachového turnaja na 9 kôl s časovým limitom 2 x 15 minút na partiu.

Šachistov a šachistky v mene samosprávy pozdravil na úvod miestny poslanec a šachista Tomáš Buzinger. Na dodržiavanie šachových pravidiel dohliadal rozhodca Michal Vrba spolu s riaditeľom Ľubošom Škovierom, ktorý si aj zahral. Vo vedení sa striedalo viacero hráčov a o víťazoch turnaja sa napínavo rozhodlo až v poslednom kole, po ktorom sme spoznali konečné poradie. Na prvých troch miestach sa zo zhodným počtom získaných 7,5 bodov sa v celkovom hodnotení umiestnili: 1. Peter Bombek 2. Andrej Kráľovič 3. Milan Kolesár. O poradí pri rovnosti bodov rozhodlo pomocné hodnotenie, a to vylepšený Bucholz. Najlepším Dúbravčanom sa stal Tibor Čajka, ktorý so 7 bodmi skončil tesne pod pódium, na 4. mieste.

(tb)

Výsledky:

- Víťazi turnaja: 1. Peter Bombek (7,5 bodov), 2. Andrej Kráľovič (7,5 bodov), 3. Milan Kolesár (7,5 bodov, rozhodlo pomocné hodnotenie)
- V kategórii Juniorov vyhrali: do 10 rokov - Samuel Belovič, do 15 rokov Oliver Kováčik, do 20 rokov - Radovan Vachálek
- Seniori: 65+ Rafael Tománek, 70+ Peter Petrán
- Najlepšia šachistka: Katarína Lopušná
- Naj hráč domáce šachového teamu Tatrán Dúbravka: Michal Záborský
- Najlepší Dúbravčan: Tibor Čajka (4. miesto, 7 bodov)

Druhý ročník spojil 54 hráčov

Majstrovstvá Dúbravky v stolnom tenise

Druhú januárovú sobotu sa modrá sála Domu kultúry Dúbravka zaplnila hráčmi stolného tenisu. Uskutočnil sa 2. ročník stolnotenisového turnaja. Súťaž priniesla nielen napínavé športové zápasy, ale aj výnimočnú priateľskú atmosféru plnú fair play.

Svoje schopnosti si zmeralo 54 hráčov, z toho 12 žien. Najstarší účastník mal úctyhodných 88 rokov a najstaršia účastníčka 77 rokov.

Stolnotenisový turnaj otvoril starosta Martin Zaťovič, ktorý súťažiacim zaželel veľa športových úspechov a úspešný štart do nového roka 2025. Ceny pre víťazov odovzdal miestny poslanec a predseda Komisie športu Mário Borza. Z miestnych poslancov sa do súťaže zapojil Tomáš Buzinger.(red)

Výsledky žien

1. miesto: Mária Raffayová (77 r.)
2. miesto: Zuzana Juhászová
3. miesto: Natália Lišťáková

Výsledky mužov

1. miesto: Filip Gurtler
2. miesto: Tibor Čajka
3. miesto: Marek Dandar

Blokárka si bude vyberať univerzitu podľa kvality štúdia aj volejbalu

Dva roky na Floride, dva tituly

Druhá sezóna v Spojených štátoch, druhý titul. Volejbalistka z Dúbravky Nina Boledovičová sa so svojím tímom Florida Southwestern State College opäť prebojovala až do finále šampionátu univerzitnej súťaže National Junior College Athletics Association (NJCAA) a po ňom sa

tešila z trofeje. Po oslavách a vianočných sviatkoch doma na Slovensku ju čaká záverečný semester a výber univerzity.

Na prvý pohľad sezóna ako cez kopirák. Buccaneers v nej prehrali iba jediný zápas na palubovke svojho floridského rivala Miami Dade, ale vo finále šampionátu v Clarksville v štáte Tennessee prišiel sladký revanš.

Víťazstvo 3:0 znamenalo úspešnú obhajobu a tretí titul v rade, čo sa ešte žiadnemu tímu v ére najvyššej divízie nepodarilo. Až zverenkám brazílskej trénerky Thais Baziquettovej-Allenovej. Tá aj v roku 2024 dala v základnej zostave dôveru bývalej hráčke Bilíkovej.

Keď je sezóna zábava

Pre 20-ročnú Ninu Boledovičovou bol druhý rok v kolotoči „college“ volejbalu iný ako ten debutový. Patrila k šiestim dievčatám, ktoré zostali z predchádzajúceho úspešného ročníka, ďalších deväť hráčok bolo nových. „Túto sezónu som už bola v tíme druhý rok a predsa len som pociťovala väčší tlak. Moja rola bola iná a s ňou prišla aj väčšia nervozita. Od všetkých druháčok sa očakávalo, že budú ťahať družstvo a usmernia nové dievčatá. Tie však veľmi dobre zapadli a ako kolektív sme opäť fungovali výborne. Na ihrisku aj mimo neho. Nie vždy išlo všetko hladko, ale opäť to bola veľká zábava. Dominovali sme v súťaži a vybojovali sme si to,“ povedala blokárka, ktorá musela prevziať väčšiu mieru zodpovednosti a aj to ju športovo posunulo ďalej. Mrzelo ju však, že na finálovom turnaji nemohla pre chorobu spoluhráčkam pomôcť tak ako vlani – napriek tomu, že odohrala všetky zápasy.

Historický úspech

V Clarksville potiahla Bucs najmä slovinská volejbalistka Julija Grubišičová Čabová, ktorú vyhlásili aj za najužitočnejšiu hráčku turnaja. „Priniesla do tímu pohodu a veľa skúseností – aj zo slovinskej reprezentácie. Vedela, čo treba povedať alebo spraviť na ihrisku a mala veľký podiel na úspechu. Bez tímovej chémie a vzájomnej pomoci by sme však titul nezískali,“ myslí si Nina. V rámci sezóny vyzdvihla dve kľúčové víťazstvá – v domácej odvete proti Miami (3:0) a v dramatickom štvrtfinále šampionátu proti Utah State Eastern (3:2). „Na Miami prišlo viac ako tisíc divákov, atmosféra bola vynikajúca a vďaka víťazstvu sme vyhrali konferenciu. Utah sa na nás veľmi dobre takticky pripravil, vybehol na nás s veľkou energiou, tešili sa z každého bodu. V piatom sete sme potrebovali zabráť, vtedy sa ukázala sila našich líderiek. Prehrávali sme 10:12, ale otočili sme to a vydreli postup do semifinále. Zvládli sme potom aj zvyšok cesty a spadol nám veľký kameň zo srdca.“ Florida Southwestern State College sa postarala o historický zápis. Ešte nikdy sa žiadnemu tímu nepodarilo v tomto formáte NJCAA vyhrať tri roky za sebou. „Registrovali sme zvýšený záujem médií, veľa sa o tom písalo a hovorilo.“

Pred ďalším rozhodnutím

Na začiatku kalendárneho roka čaká slovenskú reprezentantku dôležitý krok. Rozhodne sa o jej ďalšom pôsobisku v rámci elitnej NCAA. Zatiaľ nevie, na ktorej univerzite to bude. „Sama som zvedavá, kam ma kombinácia volejbalu a štúdia zavedie. Mám jednu-dve školy, ktoré ma zaujali, ale nerada by som predbiehala. Konzultujem to aj s Martinou Veiglovou-Mamuti, ktorej agentúra ma do USA dostala.“ Priorita je podľa jej slov kvalitný študijný program so zameraním na biznis, manažment a marketing, ale skĺbený s dobrým volejbalovým tímom.

S Floridou a volejbalovým družstvom poskladaným z desiatich rôznych národností sa jej bude ťažko lúčiť. Teplé podnebie je návykové, jeden mesiac v zime na Slovensku jej veru bohato stačí. Lokalita však nebude hrať pri výbere univerzity hlavnú rolu, nebolo to tak ani pred prvou cestou do USA. Ak vtedy mala nejaké pochybnosti o svojom americkom dobrodružstve, teraz sú nadobro fuč.

„Rozhodne to bolo jedno skvelé rozhodnutie. Konkrétne táto škola aj americká cesta vo všeobecnosti. Je to vynikajúca skúsenosť a Florida Southwestern je výborné miesto s úžasnými podmienkami a silným volejbalom. Nemôžem povedať jediné zlé slovo, som veľmi spokojná.“

V hre sú aj majstrovstvá sveta

Prvý rok v USA ešte sprevádzala neistota ohľadom budúcnosti v slovenskej reprezentácii. Prienik medzi programom národného tímu a akademickým rokom sa nehľadá ľahko. Napokon sa však ukázalo, že reprezentačný tréner Michal Mašek na talentovanú Dúbravčanku nezabudol. Dostala pozvánku na májové prípravné zápasy a zahrala si aj v Zlatej európskej lige. „Za možnosť reprezentovať som veľmi vďačná. Absolvovala som mesiac kvalitných tréningov s národným tímom – v skvelom kolektíve,“ poznamenala Nina Boledovičová, ktorá by rada zabojovala aj o miesto v nominácii na tohtoročné majstrovstvá sveta. Tie sa uskutočnia v auguste a septembri v Thajsku. Problém je však termínová kolízia s povinnosťami na univerzite. „Nechávam to otvorené, ale asi by to bolo s mojou účasťou dosť komplikované. Uvidíme, aké budem mať možnosti. Reprezentovať je pre mňa vždy veľká česť a už len trénovať s najlepšimi slovenskými volejbalistkami je ohromná skúsenosť.“

Citát:

Sama som zvedavá, kam ma kombinácia volejbalu a štúdia zavedie. Mám jednu-dve školy, ktoré ma zaujali, ale nerada by som predbiehala.

Baránkovej šestnástfinále v Nimes, čaká ju Las Vegas

Dvojnásobná olympionička Denisa Baránková z dúbavského Lukostreleckého klubu Bratislava sa rozlúčila už na úvod vyraďovacej fázy na januárovom štvrtom zo šiestich podujatí halovej Svetovej série 2024/25.

Vo francúzskom Nimes bola nad Baránkovej sily v 1/16-finále disciplíny olympijský luk domáca Aurélie Guedjová, ktorej podľahla 4:6 (29:29, 30:26, 30:30, 29:30, 28:30). V kvalifikácii obsadila ôsmu pozíciu so ziskom 582 bodov. Predstavilo sa 102 aktérok.

„Žiaľ, nepodarilo sa mi postúpiť do osemfinále, hoci som neurobila žiadne zásadné chyby. Pevne verím, že budúci rok sa mi podarí prelomiť akúsi kliatbu v Nimes a dokážem sa tam prebojovať až do top 8,“ uviedla Baránková, aj na predchádzajúcich dvoch ročníkoch týchto pretekov 1/16-finalistka.

Pre 23-ročnú zverenku Vladimíra Hurbana ml. to bol zatiaľ najhorší výsledok po tom, ako v novembri vo švajčiarskom Lausanne obhájila prvenstvo z roku 2023 a v luxemburskom Strasene sa prebojovala do štvrtfinále. V decembri na Taiwane absentovala pre študijné povinnosti na Fakulte zdravotníctva a sociálnej práce Trnavskej univerzity.

Už istá držiteľka miestenky na augustové Svetové hry v čínskom Čcheng - tu nebude štartovať ani 12. – 14. februára v Chicagu. Plánuje účasť až na záverečnej súčasti Indoor World Series na 18 m vzdialené terče 5. – 9. marca v Las Vegas. V priebežnom celkovom poradí figuruje na piatej priečke s 325 bodmi (250-30-N-45). Vedie Britka Penny Healeyová (1020 b.) pred Taliankou Lucillou Boariovou (600) a Francúzkou Victoriou Sébastianovou (520).

V olympijskom luku mužov do 21 rokov v Nimes skončil Daniel Medveczky tiež z LKB v kvalifikácii na 11. mieste (568 b.). Miki Kočan ml.